

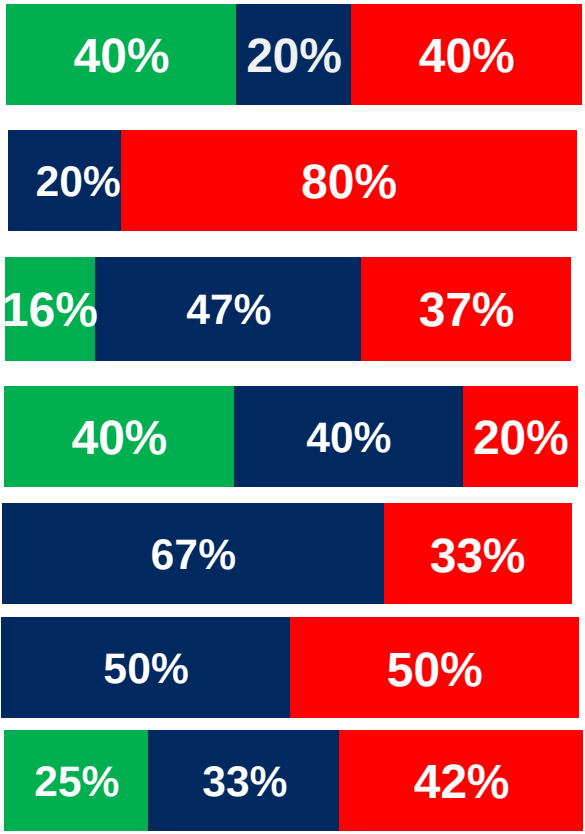
Azərbaycan Respublikasında kommunal xidmətlərin (elektrik və istilik enerjisi, su və qaz) inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsinin icra vəziyyəti

ÜMUMİ NƏTİCƏ

HƏDƏFLƏR

- 1. Kommunal xidmətlər sektorunun tənzimlənməsində dayanıqlılığın və effektivliyin təmin edilməsi
- 2. Tam şaxələndirilmiş və ekoloji baxımdan təmiz elektrik enerjisi istehsalının təmin edilməsi
- 3. Dünya üzrə orta səmərəlilik və keyfiyyət standartlarının tətbiqi və məqsədlərə nail olmaq üçün mexanizmlərin işə salınması
- 4. Səmərəli və effektiv qazpaylama infrastrukturunun yaradılması
- 5. Yüksək səviyyəli su idarəetmə strukturunun yaradılması
- 6. Su təchizatında itkilərin azaldılması və səmərəliliyin təmin edilməsi
- 7. Dayanıqlı və etibarlı istilik təchizatı infrastrukturunun yaradılması

Əsas icraçı qurumların performansı*

(100 ballıq şkala əsasında)

		Məsul olduğu tədbirlərin sayı**
Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi	100	1
“Azərenerji” ASC	75	2
Maliyyə Nazirliyi	75	2
Tarif (qiymət) Şurası	50	5
“Azərilstilikteçhizat” ASC	50	4
Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	50	3
İqtisadiyyat Nazirliyi	42	6
“Azərsu” ASC	38	4
“Azərişiq” ASC	33	6
Energetika Nazirliyi	21	21
Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi	17	3
Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi	0	1

* Əsas icraçı qurumların performansı müəyyənləşdirilərkən hər bir qurumun əsas icraçı olduğu tədbirlərdən icra edilmiş tədbirlər «1» bal, icrasına başlanılmış tədbirlər «0.5» bal, icrasına başlanılmamış tədbirlər «0» bal ilə qiymətləndirilməklə, əldə edilmiş toplam nəticə həmin qurumların əsas icraçı olduğu tədbirlərin ümumi sayına bölünmüşdür. Belə ki, əsas icraçı qurumların performansı qiymətləndirilərkən məsul olduğu tədbirlərin «Azərbaycan Respublikasında kommunal xidmətlərin (elektrik və istilik enerjisi, su və qaz) inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi»ndəki tədbirlərdəki xüsusi çəkisi nəzərə alınmamışdır.

** Aidiyyəti qurumların məsul olduğu tədbirlərin sayı 2017-ci ildən icrasına başlanılan tədbirləri özündə ehtiva edir.

Azərbaycan Respublikasında kommunal xidmətlərin (elektrik və istilik enerjisi, su və qaz) inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsinin icra vəziyyəti

36%

- 2017-ci ilin ilk altı ayı üzrə irəliləyiş

<50% 50%—90% >90%

Prioritetlərin icra vəziyyəti*				Əsas icra göstəriciləri** “outcome” (2020-ci il üzrə)		Təsir *** “impact”
Müstəqil tənzimləyici orqanın və məqsədli fondun yaradılması, effektiv xidmət və yığım mexanizmlərinin, kadr təminatının formalaşdırılması	50%	Təbii qazın paylanması ilə bağlı bütünlük növ itkilərin minimuma endirilməsi	60%	istehsal gücünün 1000 MVT artırılması və şaxələndirilməsi	su təchizatında paylanmada olan itkilərin 25 faizədək azaldılması	real ÜDM-in 832 milyon manat artması
Milli istehsal portfelinin ehtiyat həcmnin artırılması	25%	İcməli və tullantı su infrastrukturunun tətbiqinin genişləndirilməsi	33%	qaz turbin stansiyaları üçün xalis yanacaq səmərəliliyinin 50 faizədək artırılması	sayğacı olmayan qeydiyyatlı istifadəçilərin payının 5 faizədək azaldılması	6645 yeni iş yerinin yaradılması
Milli istehsal portfelinin şaxələndirilməsi	0%	İtkilərin minimuma endirilməsi, sudan istifadə tariflərinin optimallaşdırılması və tələb olunan infrastruktur üçün investisiyalar cəlb etməklə su istehlakında səmərəliliyin yüksəldilməsi	25%	elektrik enerjisinin itki səviyyəsinin Bakıda 7 faizə, regionlarda 8 faizə azaldılması	tullantı sularının toplanması səviyyəsinin 65 faizədək artırılması	
İzafi təchizata görə qısamüddətli perspektivdə xalis elektrik enerjisi ixracı imkanının nəzərdən keçirilməsi	0%			Gürcüstanın elektrik enerjisi idxalının 50, Türkiyənin isə 20 faizinin təmin edilməsi	istilik enerjisi istehsalı həcmnin 1767 min Qkal-dək çatdırılması	
Elektrik stansiyalarının səmərəliliyinin artırılması və mövcud potensialdan səmərəli istifadə	50%	Coğrafi, sosial və iqtisadi xüsusiyyətlər nəzərə alınmaqla, ölkədə optimal istilik enerjisi və isti su təchizatı sisteminin genişləndirilməsi	40%	qənaət edilmiş təbii qaz miqdarının Avropaya ixracı	istiliklə təmin edilən yaşayış binalarının sayının 50,4 faiz artırılması	
Elektrik enerjisi itkilərinin azaldılması, elektrik enerjisi verilişinin və paylanmasının keyfiyyətinin yüksəldilməsi	33%	Normativ-hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi, institusional tədbirlərin görülməsi və istilik tariflərinin optimallaşdırılması	33%	təbii qazın paylanması zamanı texniki itkilərin 8 faizədək azaldılması	istilik təsərrüfatlarının gəlirlərinin 5,1 milyon manat artması	
İstehlakda səmərəliliyin yüksəldilməsi üçün optimal mexanizmlərdən istifadə	83%	Mərkəzləşdirilmiş istilik təchizatı sisteminə mövcud problemlərin qiymətləndirilməsi və aradan qaldırılması, sistemin səmərəliliyinin təmin edilməsi	50%	su təchizatında kommersiya itkilərinin 14 faizədək azaldılması	550-yə yaxın yaşayış binasında texniki cəhətdən nasaz istilik təchizatı sisteminin təmir edilməsi	
Effektiv tənzimləmə və hərəc mexanizmlərinin yaradılması	13%					

* Prioritetlərin icra vəziyyəti 2017-ci ilin ilk altı ayında icra edilmiş və ya icrasına başlanılmış tədbirləri özündə ehtiva edir.

** Əsas icra göstəriciləri üzrə qiymətləndirmə illik əsasda aparılır və 2017-ci ilin yekununda qiymətləndiriləcəkdir.

*** Təsir indikatoru üzrə qiymətləndirmə 2020-ci ildə aparılacaqdır.

YARIMİLLİK MONİTORİNG VƏ QİYMƏTLƏNDİRMƏ HESABATI

Azərbaycan Respublikasında kommunal xidmətlərin (elektrik və istilik enerjisi, su və qaz) inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi *

Görülmüş işlər barədə qısa məlumat:

2017-ci ilin ilk altı ayı ərzində "Azərbaycan Respublikasında kommunal xidmətlərin (elektrik və istilik enerjisi, su və qaz) inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi"ndə müəyyən edilmiş tədbirlərin **17 faizinin** icrası tamamlanmış, **38 faizinin** icrası üzrə işlərə başlanılmışdır.

Elektroenergetika və qaz təchizatı sahəsində fəaliyyət göstərən qurumlar arasında qarşılıqlı ödəniş məsələləri tənzimlənmiş, yaranmış öhdəliklər tam icra edilmiş və daxil olmuş vəsaitlərin toplanılması və istifadəsi ilə əlaqədar xüsusi kommunal hesab yaradılmışdır.

Gəncə, Bərdə, Sabirabad, Masallı və Qəbələ şəhərlərində yerləşən "ASAN xidmət" mərkəzlərində, Bakı şəhəri üzrə 1 və 2 saylı "ASAN Kommunal" mərkəzlərində, 3, 4 və 5 saylı "ASAN xidmət" mərkəzlərində istehlakçılara "Azəriqaz" İB-nin 17 növ, "Azərişiq" ASC-nin 10 növ, "Azərsu" ASC-nin 14 növ xidməti göstərilməkdədir.

"Azəristiliktəchizat" ASC-nin istehsal edilmiş istilik enerjisi və isti suyun satışı, istilik enerjisi təchizatı sisteminə qoşulmalar üçün texniki şərtlərin verilməsi xidmətləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin operator olduğu Dövlət Xidmətlərinin Elektron Reyestr portalına daxil edilmişdir.

İstismarda olan elektrik stansiyalarının səmərəliliyinin artırılması istiqamətində diaqnostika işləri aparılmış, "Varvara" SES-in yenidənqurma işləri başa çatdırılmış, gücü 1,44 MVt olan "Balakən" kiçik SES istismara verilmişdir.

Elektrik enerjisi və təbii qaz tarifləri diferensiallaşdırılmış, ikipilləli tarif sisteminin tətbiqinə başlanılmışdır.

Ölkədə qaz itkilərinin səviyyəsinin tələb olunan minimal göstəriciyə çatdırılması məqsədilə İnkişaf planı sənədi hazırlanmış, çəkiləcək yeni qaz xətlərinin ilkin uzunluğu, yeni şəbəkənin əhatə edəcəyi abonentlərin ehtimal olunan sayı müəyyənləşdirilmiş və tələb olunan investisiya qoyuluşu hesablanmışdır.

"Əhalinin içməli su ilə təminatının yaxşılaşdırılmasına dair əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamına əsasən 28 rayon üzrə 170 yaşayış məntəqəsinin içməli su sisteminin qurulması ilə əlaqədar layihə sənədləri hazırlanmışdır.

İstilik təchizatı sistemlərinin davamlı fəaliyyəti ilə bağlı qazanxana və istilik məntəqələrinin avtomatik idarəedilmə sisteminə keçirilməsinə hazırlıq məqsədi ilə istilik obyektlərində texnoloji rejimə uzaqdan və müəyyən edilmiş parametrlərdən kənarlaşma hallarının dərhal aşkar edilərək aradan qaldırılmasına imkan verən nəzarət sisteminin yaradılmasına başlanılmışdır və 140 qazanxanada bu sistem artıq tətbiq edilməkdədir.

Əsas problemlər:

- 1. Qurumlararası koordinasiya və əməkdaşlıq qənaətbəxş səviyyədə deyildir.**
- 2. Qurumlar tərəfindən cari fəaliyyətin Strateji Yol Xəritəsi üzrə tədbirlərlə əlaqələndirilməsi qənaətbəxş səviyyədə deyildir.**

Təvsiyələr:

- 1. Strateji Yol Xəritəsində nəzərdə tutulmuş tədbirlərin səmərəli şəkildə icrası məqsədilə aidiyyəti qurumlar tərəfindən koordinasiyalı fəaliyyətin təşkili istiqamətində əməli addımlar atıla bilər.*
- 2. Kommunal sektora özəl və xarici investisiya qoyuluşlarının artırılması istiqamətində işlər gücləndirilə bilər.*
- 3. Ekoloji cəhətdən təmiz hesab edilən alternativ enerji mənbələrindən istifadə ilə əlaqədar işlər sürətləndirilə və prioritetləşdirilə bilər.*
- 4. Ölkə üzrə sosial prioritetlər və diferensiaslaşma nəzərə alınmaqla, kommunal xidmətlər üzrə tariflərin mərhələlərlə müəssisələrin davamlı fəaliyyəti və inkişafına xidmət edəcək səviyyəyə çatdırılması üzrə tədbirlər görülə bilər.*

* Yarımillik hesabatda qiymətləndirmə əlaqələndirici qurumlar tərəfindən görülmüş işlərə dair təqdim edilmiş hesabat (2017-ci ilin 6 ayı üzrə), aidiyyəti tərəflərlə müzakirələr, təqdim edilmiş təsdiqedicilik sənədləri və digər qiymətləndirmə vasitələri əsasında həyata keçirilmişdir. Müvafiq istiqamətlər üzrə əlaqələndirici qurumlar Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti, "Azərenerji" ASC, "Azərişiq" ASC, "Azərsu" ASC və "Azəristiliktəchizat" ASC-dir.

Prioritet 1.1. Müstəqil tənzimləyici orqanın və məqsədli fondun yaradılması, effektiv xidmət və yığım mexanizmlərinin, kadr təminatının formalaşdırılması

Görülmüş işlər barədə qısa məlumat:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 14 mart tarixli 91 nömrəli qərarı ilə “Elektroenergetika və qaz təchizatı sahəsində fəaliyyət göstərən paylarının (səhmlərinin) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslər arasında qarşılıqlı ödəniş məsələlərinin tənzimlənməsi və daxil olmuş vəsaitlərdən istifadə Qaydası” təsdiq edilmişdir. Buna müvafiq olaraq, elektroenergetika və qaz təchizatı sahəsində fəaliyyət göstərən paylarının (səhmlərinin) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslər arasında qarşılıqlı ödənişlərin yeni sxem üzrə avtomatik rejimdə aparılmasına başlanılmış, 2017-ci ilin mart ayından etibarən “Azərişiq” ASC tərəfindən “Azərenerji” ASC qarşısında və “Azərenerji” ASC tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti qarşısında yaranmış öhdəliklər tam icra edilmiş və nəzərdə tutulmuş nisbətdə vəsaitlər yaradılmış xüsusi kommunal hesabda toplanılmaqdadır.

Kommunal xidmət səviyyəsinin yüksəldilməsi istiqamətində tədbirlərin davam etdirilməsi məqsədilə hazırda fəaliyyətdə olan Gəncə, Bərdə, Sabirabad, Masallı və Qəbələ şəhərlərində yerləşən “ASAN xidmət” mərkəzlərində, Bakı şəhəri üzrə 1 və 2 saylı “ASAN Kommunal” mərkəzlərində, 3, 4 və 5 saylı “ASAN xidmət” mərkəzlərində istehlakçılara “Azəriqaz” İB-nin 17 növ, “Azərişiq” ASC-nin 10 növ, “Azərsu” ASC-nin 14 növ xidməti göstərilməkdədir.

Təvsiyələr:

Kommunal xidmətlər sektorunda təkmil normativ hüquqi bazanın yaradılması tədbirinin icra müddəti 2017-ci il müəyyən edildiyi üçün bu istiqamətdə işlər sürətləndirilə bilər.

İcra edilmişdir	5 tədbirdən 2-si	40%
İcrasına başlanılmışdır	5 tədbirdən 1-i	20%
İcrasına başlanılmamışdır*	5 tədbirdən 2-si	40%

**Strateji yol xəritəsində bu prioritet üzrə müəyyən edilmiş 6 tədbirdən 1-nin icra müddəti 2018-ci il müəyyən edildiyi üçün 2017-ci ilin ilk altı ayı üzrə qiymətləndirmədə həmin tədbirin icra vəziyyəti nəzərə alınmamışdır.*

Planlaşdırılmış tədbirlər	Əsas icraçı qurum	Digər icraçı qurumlar	İcra müddəti	Ümumi nəticə	Əlaqələndirici qurum tərəfindən təqdim edilmiş məlumatlar
1.1.1. Kommunal xidmətlər sektorunda vahid tənzimləyici orqanın yaradılmasının nəzərdən keçirilməsi	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyası	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2018	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır ☒ 2017-ci ildə icrası qiymətləndirilmir	
1.1.2. Kommunal xidmətlər sektorunda məqsədli fondun yaradılmasının nəzərdən keçirilməsi	Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyası	Maliyyə Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017	☒ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 14 mart tarixli 91 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Elektroenergetika və qaz təchizatı sahəsində fəaliyyət göstərən paylarının (səhmlərinin) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslər arasında qarşılıqlı ödəniş məsələlərinin tənzimlənməsi və daxil olmuş vəsaitlərdən istifadə Qaydası"na əsasən elektroenergetika və qaz təchizatı sahəsində fəaliyyət göstərən paylarının (səhmlərinin) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslər arasında qarşılıqlı ödənişlər yeni sxem üzrə avtomatik rejimdə aparılmaqdadır. Nəticədə, 2017-ci ilin mart ayından etibarən "Azərişiq" ASC tərəfindən "Azərenerji" ASC qarşısında və "Azərenerji" ASC tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti qarşısında yaranmış öhdəliklər tam icra edilmişdir və nəzərdə tutulmuş nisbətdə vəsaitlər yaradılmış xüsusi kommunal hesabda toplanılmaqdadır.
1.1.3. Kommunal xidmət səviyyəsinin yüksəldilməsi istiqamətində tədbirlərin davam etdirilməsi	Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi	"Azərenerji" ASC, "Azərişiq" ASC, "Azərsu" ASC, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti, "Azəristiliktəchizat" ASC, "Azalternativ-enerji" MMC	2017-2020	☒ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	Digər icraçı qurumların nümayəndələrinin iştirakı ilə işçi qrup yaradılmış və işçi qrupun ilk toplantısında Strateji Yol Xəritəsinin icrası ilə bağlı təkliflər dinlənilmişdir. "Azəriqaz" İB və "ASAN kommunal" mərkəzlərinin strateji hədəfləri "Azərbaycan Respublikasında kommunal xidmətlərin (elektrik və istilik enerjisi, su və qaz) inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi"nə uyğun olaraq hazırlanmış, digər qurumlara da müvafiq strateji hədəflərin hazırlanması üçün məktub ünvanlanmışdır. Hazırda fəaliyyətdə olan Gəncə, Bərdə, Sabirabad, Masallı və Qəbələ şəhərlərində yerləşən "ASAN xidmət" mərkəzlərində, Bakı şəhəri üzrə 1 və 2 saylı "ASAN Kommunal" mərkəzlərində, 3, 4 və 5 saylı "ASAN xidmət" mərkəzlərində "Azəriqaz" İB-nin 17 növ xidmətindən yararlanmaq üçün 2017-ci ilin 6 ayında fiziki və hüquqi şəxslərdən daxil olmuş 58356 müraciət, o cümlədən səyyar "ASAN xidmət" vasitəsilə 143 müraciət icra olunmuşdur. Regionlarda fəaliyyət göstərən və "Azəriqaz" İB-nin məsul şəxsləri tərəfindən "ASAN xidmət" mərkəzlərində (Gəncə,

					Bərdə, Sabirabad, Masallı və Qəbələ) göstərilən xidmət sayının "ASAN kommunal" mərkəzlərində olan xidmət sayına qədər yüksəldilməsi ilə əlaqədar Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi ilə birlikdə bu istiqamətdə hazırlıq və təşkilati işlər aparılır. 2017-ci ilin may ayından etibarən hazırda fəaliyyətdə olan Bakı şəhəri üzrə 1 və 2 saylı "ASAN kommunal" mərkəzlərində "Sahibkarların tələb olunan gücü 150 kVt-a qədər (150 kVt da daxil olmaqla mövcud 0,4 kV-luq şəbəkədən) olan mövcud və ya inşa ediləcək tikinti obyektlərinin elektrik enerjisi (gücü) alması üçün texniki şərtlərin, layihə-smeta sənədlərinin verilməsi, habelə enerji təchizatı şəbəkəsinə qoşulması ilə bağlı işlərin həyata keçirilməsinə nəzarət etmək məqsədilə texniki şuralar təşkil olunmuşdur. İyun ayında bu xidmətlə bağlı "ASAN kommunal" mərkəzlərində vətəndaşlardan cəmi 47 müraciət daxil olmuşdur. Qeyri-əhali abonentləri, fiziki və yaxud hüquqi şəxslər tərəfindən daxil olan müraciətlərə əsasən qeyri-yaşayış obyektlərinin fərdi qazlaşması ilə əlaqədar "ASAN kommunal" mərkəzlərində vətəndaşlara xidmətin təşkili ilə əlaqədar Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi ilə birlikdə bu istiqamətdə hazırlıq və təşkilati işlər aparılır. Bakı şəhərində səyyar "ASAN xidmət" vasitəsilə 143 müraciət qəbul olunaraq icraya alınmışdır. Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi və "Azəriqaz" İB tərəfindən regionlarda açılacaq yeni "ASAN xidmət" mərkəzlərində (Mingəçevir, Quba, Şəki və s.), vətəndaşlara xidmət göstərilməsi istiqamətdə hazırlıq və təşkilati işlər aparılır. "Azəriqaz" İB tərəfindən abonentlərə göstərilən xidmətlərin sayının davamlı olaraq artırılması ilə əlaqədar bu istiqamətdə hazırlıq və təşkilati işlər aparılır. Elektrik enerjisinin paylanmasında çıxan problemlərin və müştəri məmnunluğunun ölçülməsi üçün mütəmadi yoxlamalar aparılır. "ASAN" xidmət mərkəzləri ilə inteqrasiyanın tamamlanması üçün proqram təminatı təkmilləşdirilərək, elektron sənədlərin qəbul olunması başa çatdırılmışdır. Müasir tipli "Çağrı Mərkəzi"nin qurulması təmin edilmiş və hazırda Məlumat Mərkəzi və Qəza Xidməti olaraq fəaliyyət göstərir. Xidmətin yaxşılaşdırılması üçün nəticələr müqayisə olunmuş və ümumiləşdirilmiş nəticələr çıxarılmışdır. "Azərişiq" ASC-nin Tədris Mərkəzində mütəmadi olaraq kurslar təşkil edilməkdədir. Xidmət keyfiyyətinin və vətəndaş məmnunluğunun ölçülməsi üçün mütəmadi olaraq sorğuların ("exit-poll") aparılması ilə 2016
--	--	--	--	--	--

					ilin yekunlarına uyğun sorğu keçirilmişdir. 2017-ci ilin yanvar ayından "ASAN" ödəniş sisteminə inteqrasiya olunmuşdur. Abonentlərdən şifahi, yazılı və elektron daxil olan məlumatlar dəyərləndirilərək aidiyyəti strukturlara göndərilir. Bu məqsədlə, sorğuların idarəedilməsi sistemi qurulmuşdur. Aylıq istehlak olunan elektrik enerjisinin dəyərini ödəmək üçün ölkəmizdə mövcud olan bütün ödəniş sistemləri ilə (Milli Ön, Komis, E-manat, Hesab.az və Azərişiq Mobil APP) inteqrasiya olunmuşdur. Əhali və qeyri-əhali qrupları üzrə borc bildirişlərinin SMS vasitəsilə ayda 1 dəfə göndərilməsi təmin olunmuşdur. Elektrik enerjisinin kəsilməsi və fasilələrin yaranması hallarında "Azərişiq" ASC-nin rəsmi internet sahifəsində (Azərishiq.az) və digər internet resurslarında məlumat verilir. Kommersiya strukturları üçün aylıq verilən fakturaların enerji satışı idarəetmə sistemi tərəfindən avtomatik rejimdə Vergilər Nazirliyinin sisteminə göndərilməsi təmin olunmuşdur. Sifarişçilərin texniki şərt üçün müraciətlər və müraciətin statusu haqqında məlumatları Azərishiq.az elektron portalında əldə etmə imkanı təmin edilmişdir. Belə ki, müraciət nömrəsi daxil edilərək sənədin statusunu öyrənmək imkanı mövcuddur. Ümumilikdə isə hazırda fəaliyyətdə olan Gəncə, Bərdə, Sabirabad, Masallı və Qəbələ şəhərlərində yerləşən "ASAN xidmət" mərkəzlərində, Bakı şəhəri üzrə 1 və 2 saylı "ASAN Kommunal" mərkəzlərində, 3, 4 və 5 saylı "ASAN xidmət" mərkəzlərində istehlakçılara "Azəriqaz" İB-nin 17 növ, "Azərişiq" ASC-nin 10 növ, "Azərsu" ASC-nin 14 növ xidməti göstərilməkdədir. "Azəristiliktəchizat" ASC tərəfindən göstəriləcək xidmət növləri üzrə danışıqlar aparılmaqdadır.
1.1.4. Kommunal xidmət haqları üzrə yığımın təkmilləşdirilməsi	İqtisadiyyat Nazirliyi	Tənzimləyici orqan	2017-2018	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	Müvafiq işçi qrup yaradılmışdır. 02.06.2017-ci il tarixində işçi qrupun ilkin iclası keçirilmişdir. İclasda tədbirlə bağlı ilkin müzakirələr aparılmış və işçi qrupun üzvlərinin bu sahədə beynəlxalq təcrübəni nəzərdən keçirmələri, habelə növbəti iclasda iş planının təsdiq edilməsi üçün iş planına dair təkliflərin hazırlanması qərara alınmışdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Administrasiyasının rəhbərinin 14 iyun 2017-ci il tarixli məktubuna uyğun olaraq, işçi qrupun 2017-ci il üzrə iş planının müəyyən edilməsi məqsədi ilə 14.07.2017-ci il tarixində işçi qrupun 2-ci iclası keçirilmişdir. İclasda rəsmi və işçi qaydasında təqdim olunmuş təkliflər əsasında işçi qrupun iş planı müəyyən edilmiş və növbəti iclasda beynəlxalq təcrübəyə uyğun hazırlanmış təkliflərin müzakirə olunması qərara alınmışdır. Həmçinin, həyata keçirilmiş tədbirlər nəticəsində ötən ilin ilk 6

					ayı ilə müqayisədə cari ilin müvafiq dövründə yığım faizi “Azərişiq” ASC üzrə 3 faiz bəndi artaraq 90 faiz, “Azərsu” ASC üzrə isə 3,6 faiz bəndi artaraq 91 faiz təşkil etmişdir.
1.1.5. Kommunal xidmətlər sektorunda kadr potensialının təkmilləşdirilməsi	Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi	Təhsil Nazirliyi	2017-2020	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	Azərbaycan Respublikası əmək və əhalinin sosial müdafiəsi nazirinin 23 iyun 2017-ci il tarixli 17020032225 nömrəli əmri ilə “Azərbaycan Respublikasında kommunal xidmətlərin (elektrik enerjisi, su və qaz) inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi”nin Tədbirlər Planının 1.1.5-ci yarımbəndi (Kommunal xidmətlər sektorunda kadr potensialının təkmilləşdirilməsi) üzrə işçi qrup yaradılmışdır. İşçi qrupun tərkibinə Təhsil Nazirliyi yanında Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyinin, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin Əmək və Sosial Problemlər üzrə Elmi Tədqiqat və Tədris Mərkəzinin və Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Məşğulluq Xidmətinin nümayəndələri daxil edilmişdir. Qeyd olunan Tədbirlər Planının 1.1.5-ci yarımbəndi üzrə qarşıya qoyulmuş vəzifələrin icrası məqsədi ilə işçi qrupun 3 avqust 2017-ci il tarixli iclası keçirilmişdir. İşçi qrupun üzvləri arasında keçirilmiş geniş müzakirənin nəticəsi olaraq aşağıda qeyd olunmuş bəndlərdən ibarət Tədbirlər Planı tərtib olunmuş və tədbirlərin mümkün icrası istiqamətində fəaliyyət planı hazırlanmışdır. Tədbirlər Planında kadr potensialının gücləndirilməsi sahəsində beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi və beynəlxalq təcrübə əsasında oxşar mühiti və uyğun şərtləri olan ölkələrin təcrübəsinə əsaslanaraq Azərbaycan şəraitinə uyğun olan yeni siyasətlərin seçimi və yeni standartların hazırlanması, kadr potensialının gücləndirilməsi ilə əlaqədar təhsil müəssisələrində və elmi tədqiqat mərkəzlərində müvafiq ixtisaslar və ixtisasartırma kursları üzrə mövcud vəziyyətin araşdırılması və müvafiq təkliflərin hazırlanması, müasir texnologiyaların tətbiqi çərçivəsində tələb olunan müvafiq dərslər və metodiki vəsaitlərin sifariş və hazırlanması, əmək bazarının (o cümlədən kommunal xidmətlər sektorunda) həm kəmiyyət, həm də keyfiyyət parametrləri nəzərə alınaraq müxtəlif ixtisaslara, həmçinin zəruri kompetensiyalara olan tələbatın müəyyənləşdirilməsinə imkan verən mükəmməl, çevik monitoring və proqnozlaşdırma sisteminin yaradılması üzrə təkliflərin hazırlanması, kadr potensialının gücləndirilməsi və kadr təminatının formalaşdırılması ilə əlaqədar ali, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində tələb olunan ixtisaslar üzrə ixtisasartırma kurslarının, müvafiq fakültələrin yaradılması və ya bu sahədə potensialın

					artırılması üzrə zəruri tədbirlərin həyata keçirilməsi, kadr potensialının gücləndirilməsi istiqamətində kommunal xidmətlər sektoru üçün prioritet peşələr üzrə peşə standartlarının və bu standartlar əsasında təlim (modul) proqramlarının hazırlanması və tətbiqi, kadr potensialının gücləndirilməsi üçün mümkün maliyyə mənbələrinin şaxələndirilməsi (dövlət, fərdi, bələdiyyə, korporativ) istiqamətində beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi, araşdırmaların və təhlillərin aparılması və kadr potensialının gücləndirilməsi istiqamətində müvafiq fəaliyyətlərin dəstəklənməsi ilə əlaqədar dövlət orqanları tərəfindən peşəyönümü üzrə məsləhət xidmətlərinin təşkil edilməsi tədbirləri əks olunmuşdur. 2017-ci ilin sentyabr ayından başlayaraq Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi və Avropa İttifaqı tərəfindən birgə "Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin yanında Dövlət Məşğulluq Xidmətinin potensialının gücləndirilməsi" Tvinning layihəsinin icrasına başlanılır. Layihənin əsas komponentlərindən biri gənclərin və qadınların xüsusilə kənd yerlərində əmək bazarına adaptasiyasının asanlaşdırılması tədbirlərinə həsr olunmuşdur. Layihə çərçivəsində qeyd olunan istiqamətdə Litva Respublikasının, Avstriyanın və İsveçin təcrübəsindən geniş istifadə olunacaqdır. Avropa İttifaqı ilə birgə həyata keçirilən "Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin yanında Dövlət Məşğulluq Xidmətinin potensialının gücləndirilməsi" Tvinning layihəsi çərçivəsində Dövlət Məşğulluq Xidməti orqanlarının xüsusilə rayonlarda kadr potensialının gücləndirilməsi və məşğulluq xidmətlərinin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması məqsədilə müvafiq treninqlərin (təlimlərin) keçirilməsi nəzərdə tutulur. Layihə çərçivəsində kadr potensialının gücləndirilməsi sahəsində oxşar mühiti və uyğun şərtləri olan ölkələrin təcrübəsinə əsaslanaraq Azərbaycan şəraitinə uyğun olan standartların hazırlanması üzrə siyasət müəyyənləşdiriləcək, əmək bazarında olan tələbata uyğun olaraq peşə və ixtisaslar üzrə standartların hazırlanması barədə təkliflər hazırlanacaq, nazirliyin müvafiq şöbələrinin birgə fəaliyyəti nəticəsində bu standartlar hazırlanaraq hökumətə təqdim ediləcəkdir. Əmək bazarının (o cümlədən kommunal xidmətlər sektorunda) həm kəmiyyət, həm də keyfiyyət parametrləri
--	--	--	--	--	--

					nəzərə alınaraq müxtəlif ixtisaslara, həmçinin zəruri kompetensiyalara olan tələbatın müəyyənləşdirilməsinə imkan verən mükəmməl, çevik monitoring və proqnozlaşdırma sisteminin yaradılması üzrə təkliflərin hazırlanması məqsədilə müvafiq potensialları nəzərə alaraq, istehlakçılar və istehsalçılar üçün optimal alış-satış qiymətlərinin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı sorğular aparılacaq, xərci əks etdirən tariflərin (elektrik enerjisinin qiymətlərini subsidiyalaşdırmadan) tətbiqi nəzərdən keçiriləcək, ev təsərrüfatları üçün ikisəviyyəli tarif sisteminin tətbiqi, tariflərin tətbiq olunacağı istehlak həcmi hədləri və bu şkalalar üzrə müvafiq tariflər müəyyənləşdiriləcəkdir. Eyni zamanda əmək bazarının həm kəmiyyət, həm də keyfiyyət parametrləri nəzərə alınaraq kommunal təsərrüfat sisteminə zəruri bacarıqlara olan tələbatı müəyyənləşdirmək məqsədilə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin Əmək və Sosial Problemlər üzrə Elmi Tədqiqat və Tədris Mərkəzi tərəfindən hazırlanmış “Əmək bazarının proqnozlaşdırılması və monitoringi sistemi”ndən istifadə etməklə müvafiq monitoring qiymətləndirmələri aparılacaq və bu indikatorlar üzrə proqnoz ssenariləri hazırlanacaqdır. Bununla yanaşı, imkanlar daxilində kadr potensialının gücləndirilməsi istiqamətində kommunal xidmət işçiləri arasında sorğuların keçirilməsi, zəruri bacarıqların mənimsənilməsi üzrə təlim-trening modullarının təşkil edilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Hazırda kadr potensialının gücləndirilməsi istiqamətində müvafiq fəaliyyətlərin dəstəklənməsi ilə əlaqədar dövlət orqanları tərəfindən peşəyönümü üzrə məsləhət xidmətləri təşkil edilir. Peşəyönümü işinin səmərəliliyinin artırılması, əhali arasında peşəyönümü işinin əhatə dairəsinin daha da genişləndirilməsi məqsədilə Azərbaycanın bütün bölgələrində ümumtəhsil məktəblərinin yuxarı sinif şagirdləri, eləcə də işaxtaran gənclərin peşəyönümü tədbirlərinə cəlb olunması istiqamətində Dövlət Məşğulluq Xidməti orqanları tərəfindən mütəmadi olaraq işlər aparılır. Bu tədbirlər zamanı gənclərə əmək bazarında mövcud vəziyyətlə bağlı izahatlar, müxtəlif peşələrə, o cümlədən kommunal xidmət sahəsi üzrə peşələrə olan tələbata dair ətraflı məlumatlar verilir. Son zamanlar valideynlərin də bu tədbirlərə cəlb olunmaları çox böyük əhəmiyyət kəsb etmişdir. 2017-ci ilin 6 ayı ərzində 58824 nəfər peşəyönümü məsləhətinə cəlb olunmuşdur.
--	--	--	--	--	--

1.1.6. Kommunal xidmətlər sektorunda təkmil normativ hüquqi bazanın yaradılması	İqtisadiyyat Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, Ədliyyə Nazirliyi	2017	☐ icra edilmişdir ☒ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	Müvafiq işçi qrup yaradılmışdır. 02.06.2017-ci il tarixində işçi qrupun ilkin iclası keçirilmişdir. İclasda tədbirlə bağlı ilkin müzakirələr aparılmış və işçi qrupun üzvlərinin bu sahədə beynəlxalq təcrübəni nəzərdən keçirmələri, habelə növbəti iclasda iş planının təsdiq edilməsi üçün iş planına dair təkliflərin hazırlanması qərara alınmışdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Administrasiyasının rəhbərinin 14 iyun 2017-ci il tarixli 2/489 nömrəli məktubuna uyğun olaraq, işçi qrupun 2017–2018-ci illər üzrə iş planının müəyyən edilməsi məqsədi ilə 14.07.2017-ci il tarixində işçi qrupun 2-ci iclası keçirilmişdir. İclasda rəsmi və işçi qaydasında təqdim olunmuş təkliflər əsasında işçi qrupun iş planı müəyyən edilmişdir. Həmçinin, işçi qrupun növbəti iclasında beynəlxalq təcrübə, xüsusilə də Ukraynanın mənzil-kommunal xidmətləri haqqında qanunu əsasında hazırlanmış təkliflərin müzakirə olunması qərara alınmışdır. Hazırda “Kommunal xidmətlər haqqında” Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi hazırlanır.
---	------------------------	---------------------------------------	------	---	--

Prioritet 2.1. Milli istehsal portfelinin ehtiyat həcmnin artırılması

Görülmüş işlər barədə qısa məlumat:

“Azərişiq” ASC tərəfindən 2025-ci ilədək respublika üzrə elektrik enerjisinə və gücünə olan tələbatın proqnoz göstəricilərinə dair məlumatlar hazırlanaraq, “Azərenerji” ASC ilə razılaşdırılmışdır. Eyni zamanda, 2030-cu ilə qədər tikintisi nəzərdə tutulan obyektlərin elektrik enerjisinə olan tələbatının proqnoz göstəriciləri hazırlanmış, lakin məlumatlar daha dəqiq və dolğun olmadığı üçün 2030-cu ilə qədər tikintisi nəzərdə tutulan obyektlərin elektrik enerjisinə olan tələbatının proqnoz göstəricilərinin illər üzrə tərtib olunması və neft və qeyri-neft sektorunun artım dinamikasına dair məlumatların hazırlanaraq yenidən təqdim edilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinə müraciət edilmişdir.

Problemlər:

2.1.1-ci tədbirin tam icra olunmaması digər tədbirlərin icrasına başlanılmaması ilə nəticələnmişdir.

Təvsiyələr:

Prioritet üzrə tədbirlərin ardıcıl həyata keçirilməli olduğunu nəzərə alaraq, digər tədbirlərin icra olunması üçün respublika üzrə elektrik enerjisinə və gücünə olan tələbatın proqnoz göstəricilərinin dəqiqləşdirilməsi işi sürətləndirilə və prioritetləşdirilə bilər.

İcra edilmişdir	–	0%
İcrasına başlanılmışdır	4 tədbirdən 2-si	50%
İcrasına başlanılmamışdır	4 tədbirdən 2-si	50%

Planlaşdırılmış tədbirlər	Əsas icraçı qurum	Digər icraçı qurumlar	İcra müddəti	Ümumi nəticə	Əlaqələndirici qurum tərəfindən təqdim edilmiş məlumatlar
2.1.1. Elektrik enerjisinə olan ölkədaxili ehtiyacın proqnozlaşdırılması	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC, "Azərişiq" ASC	2017	☐ icra edilmişdir ☒ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	"Azərişiq" ASC tərəfindən 2025-ci ilədək Respublika üzrə elektrik enerjisinə və gücünə olan tələbatın proqnoz göstəricilərinə dair məlumatlar hazırlanaraq, "Azərenerji" ASC ilə razılaşdırılmış, həmçinin Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən 2030-cu ilə qədər tikintisi nəzərdə tutulan obyektlərin elektrik enerjisinə olan tələbatının proqnoz göstəriciləri hazırlanaraq Energetika Nazirliyinin işçi qrupuna təqdim edilmişdir, lakin məlumatlar daha dəqiq və dolğun olmadığı üçün 2030-cu ilə qədər tikintisi nəzərdə tutulan obyektlərin elektrik enerjisinə olan tələbatının proqnoz göstəricilərinin illər üzrə tərtib olunması və neft və qeyri-neft sektorunun artım dinamikasına dair məlumatların hazırlanıb Energetika Nazirliyinin işçi qrupuna yenidən təqdim edilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinə müraciət edilmişdir. Azərbaycan Respublikasında energetika sektorunda "Azərenerji" ASC-nin "Azərbaycan Elmi Tədqiqat və Layihə-Axtarış Energetika İnstitutu" MMC əsas ixtisaslaşmış qurum olduğu üçün elektrik enerjisinə olan ölkədaxili ehtiyacın proqnozlaşdırılması tədbirinin icrası bu quruma tapşırılmış və bu istiqamətdə işlər davam etdirilir. "Azərişiq" ASC tərəfindən enerji satışı idarəetmə sistemi vasitəsilə keçən illər nəzərə alınaraq yay və qış mövsümlərində elektrik enerjisinin ehtiyacı proqnozlaşdırılır. Enerji satışı sistemi vasitəsilə elektrik enerjisinin aylıq istehlakı proqnozlaşdırılır.
2.1.2. Enerji mənbələri üzrə prioritetlərin müəyyən edilməsi üçün texniki-iqtisadi əsaslandırmaların hazırlanması	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC, Azərbaycan	2017	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	Energetika Nazirliyinin işçi qrupunun iclaslarında mövcud elektrik stansiyalarının effektivliyinin artırılması əsas prioritet olaraq müəyyən edilmişdir və elektrik enerjisinə olan ölkədaxili ehtiyac proqnozlaşdırıldıqdan sonra Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinin tabeliyində "Azərbaycan Respublikasının Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi" publik hüquqi şəxs, "Azərenerji" ASC-nin "Azərbaycan Elmi Tədqiqat və Layihə-Axtarış Energetika İnstitutu" tərəfindən texniki-iqtisadi əsaslandırmalar hazırlanaraq Energetika Nazirliyinin işçi qrupuna 2017-ci ilin IV rübü ərzində təqdim ediləcəkdir.

		Respublikası Dövlət Neft Şirkəti			
2.1.3. İnvestisiya qoyuluşları üzrə maliyyələşdirmə mənbələrinin müəyyənləşdirilməsi	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, “Azərenerji” ASC	2017- 2018	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	“Azərenerji” ASC və Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin tabeliyində “Azərbaycan Respublikasının Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi” publik hüquqi şəxsi tərəfindən texniki-iqtisadi cəhətdən əsaslandırılmış layihələr Energetika Nazirliyinin işçi qrupuna təqdim edildikdən sonra 2017-ci ilin IV rübü ərzində investisiya qoyuluşları üzrə maliyyələşdirmə mənbələri müəyyənləşdiriləcəkdir.
2.1.4. Əlavə istehsal güclərinin yaradılması	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, “Azərenerji” ASC	2017- 2020	☐ icra edilmişdir ☒ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	2025-ci ilədək respublika üzrə elektrik enerjisinə və gücünə olan tələbatın proqnoz göstəriciləri hazırlandıqdan sonra əlavə istehsal güclərinin yaradılması məqsədilə “Azərenerji” ASC və Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin tabeliyində “Azərbaycan Respublikasının Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi” publik hüquqi şəxsi tərəfindən əsaslandırılmış təkliflər 2017-ci ilin III rübü ərzində hazırlanaraq, Energetika Nazirliyinin işçi qrupuna baxılması üçün təqdim ediləcəkdir. “Əlavə istehsal güclərinin yaradılması” yarımbəndi və 2.2-ci “Milli istehsal portfelinin şaxələndirilməsi” bəndinin 2.2.1-ci “Alternativ və bərpaolunan enerji potensialının qiymətləndirilməsi” yarımbəndi üzrə tədbirlər planı layihəsi hazırlanmışdır. Ölkə iqtisadiyyatının yaxın perspektivdə elektrik enerjisinə artan tələbatının qarşılanması, elektrik enerjisinin ötürülməsinin və paylanması sərəfərliliyinin yüksəldilməsi, elektrik enerjisi itkilərinin azaldılması və istehlakçıların fasiləsiz və keyfiyyətli elektrik enerjisi ilə təmin olunması üçün müasir tipli elektrik stansiyalarının inşasına ehtiyac vardır. Bu zaman paylanmış generasiya prinsipləri əsas götürərək ənənəvi generasiya gücləri ilə yanaşı, alternativ və bərpaolunan enerji əsaslı generasiya gücləri də inkişaf etdirilir. Enerjisistəmdə yeni istehsal güclərinin yaradılmasının, yerləşmə ərazisinin və elektrik stansiyalarının planlaşdırılan güclərinin ilkin layihəsi hazırlanmışdır.

Prioritet 2.2. Milli istehsal portfelinin şaxələndirilməsi

Görülmüş işlər barədə qısa məlumat:

Bu prioritet üzrə Strateji Yol Xəritəsində nəzərdə tutulmuş qaydada iş aparılmamışdır.

Problemlər:

Bu prioritet üzrə Strateji Yol Xəritəsində nəzərdə tutulmuş qaydada iş aparılmamışdır.

Təvsiyələr:

Prioritetin icrası məqsədi ilə Strateji Yol Xəritəsində nəzərdə tutulmuş qaydada işlər sürətləndirilə bilər.

İcra edilmişdir	–	0%
İcrasına başlanılmışdır	–	0%
İcrasına başlanılmamışdır	3 tədbirdən 3-ü	100%

Planlaşdırılmış tədbirlər	Əsas icraçı qurum	Digər icraçı qurumlar	İcra müddəti	Ümumi nəticə	Əlaqələndirici qurum tərəfindən təqdim edilmiş məlumatlar
2.2.1. Alternativ və bərpaolunan enerji potensialının qiymətləndirilməsi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC	2017	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin tabeliyində "Azərbaycan Respublikasının Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi" publik hüquqi şəxsi tərəfindən ölkə üzrə 2025-ci ilə qədər olan alternativ və bərpa olunan enerji potensialı dəqiq, elmi cəhətdən əsaslandırılmış formada hazırlanaraq 2017-ci ilin IV rübü ərzində Energetika Nazirliyinin işçi qrupuna təqdim ediləcəkdir. Ölkə üzrə ABOEM-in potensialının müəyyən edilməsi istiqamətində işlər davam etdirilir. Energetika Nazirliyinin tabeliyində ABOEM tərəfindən hazırlanmış ilkin məlumatlara əsasən enerji potensialı günəş enerjisi üzrə 50 Mvt, külək enerjisi üzrə 350 Mvt və biokütlə üzrə 20 Mvt həcmində müəyyən edilmişdir. "Azərenerji" ASC-yə də potensialın müəyyən edilməsi ilə bağlı müvafiq tapşırıqlar verilmişdir. Alternativ və bərpa olunan enerji potensialının qiymətləndirilməsi üzrə ABOEM tərəfindən yekun məlumat hazırlanaraq Energetika Nazirliyinə qısa müddət ərzində təqdim ediləcəkdir.
2.2.2. İnvestisiya qoyuluşu tələb olunan elektrik stansiyalarının istismar və maliyyələşmə formasının seçilməsi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi	2017-2018	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	Energetika Nazirliyinin işçi qrupunun iclaslarında keçirilən müzakirələrdən sonra qərara alındı ki, Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin tabeliyində "Azərbaycan Respublikasının Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi" publik hüquqi şəxsi və "Azərenerji" ASC tərəfindən investisiya qoyuluşu tələb olunan elektrik stansiyalarının istismar və maliyyələşmə forması tam əsaslandırılmış şəkildə hazırlanaraq, 2017-ci ilin III rübü ərzində Energetika Nazirliyinin işçi qrupuna baxılması üçün təqdim ediləcəkdir. ABOEM-in elektrik stansiyalarının faktiki vəziyyətinin qiymətləndirilməsi ilə bağlı işlər davam edir. ABOEM tərəfindən "Azərbaycan Respublikasında kommunal xidmətlərin (elektrik və istilik enerjisi, su və qaz) inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi"ne uyğun olaraq 2020-ci ilədək ABOEM üzrə həyata keçiriləcək layihələrin icmalı hazırlanaraq Energetika Nazirliyinə təqdim ediləcəkdir.
2.2.3. Görülən tədbirlərlə bağlı ictimaiyyətin məlumatlandırılması	Energetika Nazirliyi	Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan	2017-2020	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin Mətbuat katibi görülən tədbirlərlə bağlı mütəmadi olaraq ictimaiyyəti məlumatlandırır. Qeyd olunan bənd üzrə Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin tabeliyində ABOEM-ə alternativ enerji potensialından istifadə və karbonsuz elektrik enerjisi istehsalı

		Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, “Azərenerji” ASC			ilə bağlı ictimaiyyətin məlumatlandırılması planının işlənilib hazırlanması və bu istiqamətdə görülməli işlərə dair məlumatların təqdim olunması haqqında müraciət edilmişdir. Qeyd olunan bənd üzrə tədbirlərin icrası davam etdirilir.
--	--	--	--	--	--

Prioritet 2.3. İzafi təchizata görə qısamüddətli perspektivdə xalis elektrik enerjisi ixracı imkanının nəzərdən keçirilməsi

Görülmüş işlər barədə qısa məlumat:

Bu prioritet üzrə Strateji Yol Xəritəsində nəzərdə tutulmuş qaydada iş aparılmamışdır.

Problemlər:

Bu prioritet üzrə Strateji Yol Xəritəsində nəzərdə tutulmuş qaydada iş aparılmamışdır.

Təvsiyələr:

Prioritetin icrası məqsədi ilə Strateji Yol Xəritəsində nəzərdə tutulmuş qaydada işlər sürətləndirilə bilər.

İcra edilmişdir	–	0%
İcrasına başlanılmışdır	–	0%
İcrasına başlanılmamışdır	3 tədbirdən 3-ü	100%

Planlaşdırılmış tədbirlər	Əsas icraçı qurum	Digər icraçı qurumlar	İcra müddəti	Ümumi nəticə	Əlaqələndirici qurum tərəfindən təqdim edilmiş məlumatlar
2.3.1. İxrac imkanlarının araşdırılması	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, "Azərenerji" ASC	2017-2018	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	Strateji Yol Xəritəsində göstərilən və digər ölkələr ilə müəyyən olunacaq ixrac potensialı "Azərenerji" ASC tərəfindən araşdırılaraq, 2017-ci ilin III rübü ərzində Energetika Nazirliyinin işçi qrupuna baxılması üçün təqdim ediləcəkdir.
2.3.2. İxrac potensialının reallaşdırılması üçün texniki-iqtisadi əsaslandırmanın hazırlanması	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC	2017-2018	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	Energetika Nazirliyinin işçi qrupunun iclasında aparılmış müzakirələrdən sonra ixrac imkanlarının hazırlanıb işçi qrupuna təqdim edilməsi və "Azərenerji" ASC tərəfindən ixrac potensialının reallaşdırılması üçün texniki-iqtisadi əsaslandırmaların 2017-ci ilin IV rübü ərzində hazırlanması nəzərə alınmışdır.
2.3.3. İxracla bağlı həyata keçiriləcək tədbirlər üzrə işçi qrupun yaradılması	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azərenerji" ASC	2017	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	Energetika Nazirliyinin işçi qrupunun iclasında aparılmış müzakirələr nəticəsində 2017-ci ilin IV rübü ərzində ixracla bağlı həyata keçiriləcək tədbirlər üzrə 1 alt işçi qrupun yaradılması planlaşdırılmışdır. "Azərenerji" ASC-yə yeni potensial satış imkanlarının araşdırılması, potensial sifarişçilərlə qiymətin razılaşdırılması və təmin edilməsinə cavabdeh olan işçi qrupun təşkil edilməsi və bu istiqamətdə görülən işlər barədə məlumatların verilməsinə dair müraciət edilmişdir.

Prioritet 3.1. Elektrik stansiyalarının səmərəliliyinin artırılması və mövcud potensialdan səmərəli istifadə

Görülmüş işlər barədə qısa məlumat:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin tapşırığına əsasən Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin sifarişi ilə Almaniya Federativ Respublikasının VPC GmbH şirkəti tərəfindən "Azərenerji" ASC-nin istismarında olan elektrik stansiyalarının səmərəliliyinin artırılması istiqamətində diaqnostika işləri aparılmışdır. "Varvara" SES-in yenidənqurma işləri başa çatdırılaraq işə qoşulmuş, gücü 1,44 MVt olan "Balakən" kiçik SES istismara verilmiş, Şimal elektrik stansiyasında gücü 400 MVt olan 2-ci enerji blokunun istismara verilməsi, gücü 385 MVt olan Səngəçal-2 elektrik stansiyasının tikintisi, gücü 950 MVt olan "Yaşma" tamdövrəli buxar-qaz elektrik stansiyasının tikintisi, gücü 200 MVt olan Tovuz SES-in tikintisi, digər kiçik SES-lərin (Oğuz-1, Oğuz-2, Oğuz-3 və Astara-1) tikintisi və istismara verilməsi, Bakı İstilik Elektrik Mərkəzinin yenidən qurulması, Azərbaycan İES-in 8 saylı enerji blokunun əsaslı təmiri istiqamətində tədbirlər həyata keçirilməkdədir.

Asiya İnkişaf Bankının dəstəyi ilə reallaşdırılan "Enerji sektorunda özəl sektorun iştirakı üçün əlverişli mühitin formalaşdırılması üzrə texniki yardım proqramı" çərçivəsində "PPA Energy" məsləhətçi şirkəti tərəfindən ikinci mərhələnin icrasına başlanılması üçün Azərbaycan Hökumətindən elektrik enerjisi sektorunda pilot layihənin (yeni elektrik stansiyasının tikintisi üçün investorların cəlb edilməsi, mövcud elektrik stansiyalarından birinin idarəetməyə verilməsi və ya özəlləşdirilməsi və s.) seçilməsi xahiş edilmiş və bu məqsədlə aidiyyəti dövlət qurumlarının və "PPA Energy" məsləhətçi şirkətinin nümayəndələrinin iştirakı ilə işçi qrupun, pilot layihə müəyyən edildikdən sonra isə Layihə İdarəetmə Qrupunun yaradılması təklif edilmişdir.

İcra edilmişdir	3 tədbirdən 1-i	33%
İcrasına başlanılmışdır	3 tədbirdən 1-i	34%
İcrasına başlanılmamışdır	3 tədbirdən 1-i	33%

Planlaşdırılmış tədbirlər	Əsas icraçı qurum	Digər icraçı qurumlar	İcra müddəti	Ümumi nəticə	Əlaqələndirici qurum tərəfindən təqdim edilmiş məlumatlar
3.1.1. Elektrik stansiyalarının potensialından səmərəli istifadənin təmin edilməsi	"Azərenerji" ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tarif (qiymət) Şurası	2017-2020	☒ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin tapşırığına əsasən Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin sifarişilə Almaniya Federativ Respublikasının VPC GmbH şirkəti tərəfindən "Azərenerji" ASC-nin istismarında olan elektrik stansiyalarının səmərəliliyinin artırılması istiqamətində diaqnostika işləri aparılmışdır. "Şimal" Elektrik Stansiyasının 2-ci enerji blokunun tikintisi üzrə qalıq işlərin maliyyələşdirilməsi "Azərenerji" ASC-nin 2017-ci il üzrə gəlirlər və xərclər smetasına daxil edilmişdir. Smeta Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən 20 fevral 2017-ci il tarixində təsdiq edilmişdir. Təsdiq edilmiş smetaya uyğun olaraq nəzərdə tutulmuş vəsaitdən "Azərenerji" ASC tərəfindən tikintiyə ilkin məbləğin yönəldilməsi cari ilin avqust ayında mümkün olmuşdur. Hazırda tikinti-quraşdırma işlərinin həcminə uyğun olaraq, işlərin lazımı səviyyədə aparılması üçün zəruri tədbirlər də həyata keçirilir. İlkin hesablamalara görə, "Şimal" Elektrik Stansiyasının 2-ci enerji blokunun 2018-ci ilin may ayında istismara verilməsi mümkün olacaqdır. Gücü 385 MVT olan Səngəçal-2 elektrik stansiyasının tikintisi ilə əlaqədar Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti tərəfindən torpağın ayrılmasına dair qərar verilmişdir, Azərbaycan Elmi Tədqiqat və Layihə Axtarış Energetika İnstitutu tərəfindən həmin ərazidə topoqrafiya və geodeziya işləri aparılır. Tələb olunan avadanlıqların alınması üçün Finlandiya Respublikasına "Wartsila" şirkətinə sifariş verilmişdir və avadanlıqların alınaraq Bakı şəhərinə gətirilməsi istiqamətində müvafiq işlər yerinə yetirilir. Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin 17/3979-15/21 nömrəli 2014-cü il 12 noyabr tarixli tapşırığına əsasən Yaponiya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyinin texniki dəstəyi ilə "TEPSCO" məsləhətçi şirkəti tərəfindən Yaşma tamdövrəli Buxar-Qaz Elektrik Stansiyası Layihəsinin Hazırlıq Tədqiqatı üzrə Yekun Hesabatı (texniki-iqtisadi əsaslandırma) hazırlanmışdır. Layihənin Yaşma yaxınlığında nəzərdə tutulması haqqında qərar "TEPSCO" məsləhətçi şirkəti tərəfindən təqdim olunmuş yekun hesabatda stansiyanın tikiləcəyi ərazidə aparılan mühəndis-geoloji tədqiqatlar əsasında verilmişdir. Layihə üzrə Bakı şəhərindən 45 km şimal-qərbdə Xəzər dənizinin sahil zolağına yaxın Yaşma kəndində dövlət

					mülkiyyətinə aid 71,5 ha sahədə təbii qazla işləyəcək təmdövrəli Buxar-Qaz Elektrik Stansiyasının (ümumi istehsal gücü 900-950 MVt) tikintisi nəzərdə tutulmuşdur. Abşeron Rayon İcra Hakimiyyətinin 2015-ci il 4 fevral tarixli 93 nömrəli sərəncamı ilə elektrik stansiyasının tikintisi üçün "İnşaat Pasportu" verilmişdir. Layihə ilə əlaqədar olaraq 950 MVt hasilat gücü olan elektrik stansiyasının ətraf mühitə təsirinin qiymətləndirilməsi mövzusunda tədqiqat aparılmış və tədqiqatın nəticələri məqbul hesab edilmişdir. Gücü 200 MVt olan "Tovuz" SES-in tikintisi ilə əlaqədar olaraq, Azərbaycan Elmi Tədqiqat və Layihə Axtarış Energetika İnstitutu tərəfindən texniki iqtisadi əsaslandırma aparılmış və layihə hazırlanmışdır. Kiçik SES-lərin tikintisi və istismara verilməsi ilə əlaqədar 3 avqust 2017-ci ildə 1,44 MVt gücündə olan "Balakən" kiçik su elektrik stansiyası istismara verilmişdir. Hazırda "Oğuz-1", "Oğuz-2", "Oğuz-3" və "Astara-1" kiçik su elektrik stansiyalarının tikintisi davam edir. Kür çayının üzərində su elektrik stansiyaları silsiləsinin yenidənqurma işlərinin davam etdirilməsi ilə əlaqədar 15 aprel 2017-ci il tarixində "Varvara" SES-in yenidənqurma işləri başa çatdırılaraq istismara verilmişdir. Şirvan ES-in 3-cü və 4-cü enerji bloklarının istismardan çıxarılması üçün kompleks tədbirlər planının işlənilib hazırlanması və yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar səmərəsiz olan 3 və 4 saylı enerji blokların istismardan çıxarılması üçün "Azərenerji" ASC-nin texniki şurası tərəfindən qərar verilmiş və müvafiq sənədlər hazırlanmaqdadır. 7 saylı enerji bloku istismardan çıxarılmışdır. Bakı İstilik Elektrik Mərkəzinin yenidən qurulması ilə əlaqədar "Azərenerji" ASC-nin texniki şurası tərəfindən qərar verilmişdir. Layihənin reallaşdırılması istiqamətində müvafiq işlər aparılır. Müasir texnologiya və mütərəqqi üsullardan istifadə etməklə yanacaq qənaət edilməsi və istilik enerjisi itkilərinin azaldılması istiqamətində işlərin aparılması ilə əlaqədar qazan aqreqatlarında qazan-tüstüsovuran traktı üzrə hava sovurmalarının azaldılması, ocaqda hava artıqlıq əmsalının nominal həddə saxlanılması, qazanın barabanında bəsləyici suyun temperaturunun nominal həddə çatdırılması, su ekonomayzerində bəsləyici suyun temperaturunun nominal həddə çatdırılması, çıxan tüstü qazlarının temperaturunun nominal həddə saxlanılması, ocaqda yanacağın mexaniki və
--	--	--	--	--	---

					kimyəvi olaraq tam yanmasının təmin edilməsi, qazanda qızma səthlərinin daxili və xarici hissələrinin təmizlənməsi, qazanın hörgü hissələrinin kipliyinin təmin edilməsi, qazanın buxar və su borularının izolyasiyasının lazımi qalınlıqda və bütövlükdə olmasının təmin edilməsi, ocaqda qaz və ya mazut yanacağının yandırılması proseslərinin tam şəkildə avtomatlaşdırılmasının təmin edilməsi, qazanda su və buxar itkilərinin azaldılmasına nail olunması, qazanda üfürücü ventilyatorların, tüstüsovuranların və regenerativ hava qızdırıcılarının gücündən səmərəli istifadə edilməsi, buxar turbinləri üzrə maksimal faydalı iş əmsalı əldə etmək məqsədilə turbinlərin nominal yükə yaxın yüklərdə dayanıqlı şəkildə istismar edilməsi, turbinin daxili axın səthlərinin təmizliyinin təmin edilməsi, kondensatorların soyutma səthlərinin təmiz saxlanılmaqla normal istismar rejimlərinə əməl edilməsi, turbinə verilən buxarın parametrlərinin və vakuumun normaya uyğun saxlanılması, turbinin tənzim sisteminin normal işinin təmin edilməsi, turbin sahəsinin köməkçi avadanlıqlarının vaxtlı-vaxtında təmir edilməklə saz vəziyyətdə istismar edilməsi, stansiya avadanlıqlarının normal işinin təmin edilməsi məqsədilə su rejimlərinin aparılmasına ciddi nəzarətin təşkil edilməsi, müasir kombine edilmiş bloklarda ekvivalent işləmə saatlarına görə müvafiq təftiş və təmir işlərinin aparılmasının təşkil edilməsi, qaz turbinləri üzrə qaz turbinləri və onların köməkçi avadanlıqlarının təftiş-təmir işlərinin təşkil edilməsi, qaz turbinlərinə verilən qaz yanacağının təlimata uyğun təmizlənməsinin təmin edilməsi, ətraf mühitin temperaturunu nəzərə almaqla qaz turbinlərinin nominal yükə yaxın yükdə işləməsinin təmin edilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Müasir texnologiya və mütərəqqi üsullardan istifadə etməklə, yanacaq-enerji itkilərinin azaldılması istiqamətində işlərin aparılması ilə əlaqədar yenidənqurma və əsaslı təmir işləri aparmaqla enerji qurğularının nominal iş rejimində istismarı stansiyanın səmərəlilik göstəricilərini yüksəldir. Su və istilik elektrik stansiyalarının enerji qurğularında yük məhdudiyyətinin aradan qaldırılması ilə əlaqədar, "Azərbaycan" İES-in 6 saylı enerji blokunda əsaslı təmir, "Sumqayıt" ES-da kiçik yoxlanışın aparılması nəzərdə tutulmuşdur. Modul tipli elektrik stansiyalarının mühərrik-generator qurğularının istehsal zavodunun təlimatına uyğun ekvivalent işləmə saatlarına görə texniki qulluq işlərinin aparılması ilə əlaqədar modul tipli elektrik stansiyaların mühərrik-
--	--	--	--	--	---

					generatorlarında səmərəliliyin artırılması məqsədi ilə mühərriklərdə və generatorlarda təlimata uyğun ekvivalent işləmə saatlarına görə texniki qulluq işlərinin aparılması, mühərriklərdə istifadə edilən qaz-hava qarışığının tərkibi mövsümi xarakter daşıdığından WECS tənzimləmə sisteminin elektron proqram təminatında dəyişikliklərin təmin edilməsi, mühərriklərin və radiatorların soyutma səthlərinin təmizliyinin təmin edilməsi, mühərrik yağlarının keyfiyyət tələblərə uyğun saxlanılmaqla maksimum istifadə edilməsi nəzərdə tutulmuşdur.
3.1.2. Elektrik stansiyalarının özəlləşdirilmə imkanlarının nəzərdən keçirilməsi	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, "Azərenerji" ASC	2017-2020	☐ icra edilmişdir ☒ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	"Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritələrinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 6 dekabr 2016-cı il tarixli 1138 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş Strateji Yol Xəritələrinin icrasının təmin edilməsi məqsədi ilə Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi sədrinin 23 dekabr 2016-cı il tarixli 219 nömrəli əmri ilə müvafiq komissiya yaradılmış və komissiyaya komitənin icraçı olduğu tədbirlər üzrə Tədbirlər Planının hazırlanması həvalə edilmişdir. Komissiya tərəfindən hazırlanmış təkliflər əsasında Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi sədrinin 17 fevral 2017-ci il tarixli 36 nömrəli əmri ilə komitənin əsas icraçı olduğu hər bir istiqamət üzrə işçi qruplar yaradılmış (cəmi 11 işçi qrup), digər icraçı olduğu tədbirlər üzrə nümayəndələr müəyyən edilərək, aidiyyəti dövlət qurumlarına məlumatlar verilmişdir. İşçi qruplardan biri də "Azərbaycan Respublikasında kommunal xidmətlərin (elektrik və istilik enerjisi, su və qaz) inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi"nin Tədbirlər Planı hissəsində əksini tapmış "Elektrik stansiyalarının özəlləşdirmə imkanlarının nəzərdən keçirilməsi" adlı 3.1.2-ci yarımbəndin icrasının tənzimlənməsi məqsədi ilə yaradılmışdır. 9 nəfərdən ibarət işçi qrupun tərkibinə Komitənin nümayəndələri ilə yanaşı, İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika Nazirliyi və "Azərenerji" ASC-nin də nümayəndələri daxil edilmişdir. Cari ilin may ayında işçi qrupun ilk iclası keçirilmiş, iclasda tədbirin icrası ilə bağlı qrup üzvləri arasında fikir mübadiləsi aparılmış, qrupun 2017-ci il üçün iş proqramı qəbul edilmiş, gələcək yanaşma və addımlar müzakirə olunmuşdur. İşçi qrup üzvlərinin yekdillik rəyinə əsasən, elektrik stansiyalarının özəlləşdirmə imkanlarının nəzərdən keçirilməsi sahəsində pilot layihə kimi 1-2 elektrik stansiyası seçilməli, onların dövlətsizləşdirmə və restrukturizasiya strategiyası müəyyən edilməli, sonradan isə Komitə tərəfindən konkret tədbirlərin

					icrasına başlanılmalıdır. Öz növbəsində bu işlərin görülməsi məqsədi ilə nüfuzlu beynəlxalq məsləhətçi şirkətin imkanlarından istifadə olunmalıdır. Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin məlumatına əsasən Asiya İnkişaf Bankının dəstəyi ilə “Enerji sektorunda özəl sektorun iştirakı üçün əlverişli mühitin formalaşdırılması üzrə texniki yardım proqramı” reallaşdırılmaqdadır və bu məqsədlə “PPA Energy” məsləhətçi şirkəti tərəfindən artıq birinci mərhələ üzrə işlər yekunlaşdırılmışdır. Hazırda məsləhətçi şirkət tərəfindən ikinci mərhələnin icrasına başlanılması üçün Azərbaycan Hökumətindən elektrik enerjisi sektorunda pilot layihənin (yeni elektrik stansiyasının tikintisi üçün investorların cəlb edilməsi, mövcud elektrik stansiyalarından birinin idarəetməyə verilməsi və ya özəlləşdirilməsi və s.) seçilməsi xahiş edilmişdir. Bununla bağlı, Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi sözügedən yanaşmanı dəstəkləmiş və bu məqsədlə aidiyyəti dövlət qurumlarının və “PPA Energy” məsləhətçi şirkətinin nümayəndələrinin iştirakı ilə işçi qrup, pilot layihə müəyyən edildikdən sonra isə Layihə İdarəetmə Qrupunun yaradılmasını Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinə təklif etmişdir. Layihə İdarəetmə Qrupu tərəfindən hazırlanacaq dövlətsizləşdirmə strategiyasına uyğun olaraq, Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi seçilmiş stansiya və ya stansiyaların açıq səhmdar cəmiyyətinə çevrilməsi və onların səhmlərinin satışı və ya idarəetməyə verilməsi tədbirlərinin icrasını təmin edəcəkdir.
3.1.3. İnvestor seçmək üçün tenderlərin elan edilməsi	Energetika Nazirliyi	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi, “Azərenerji” ASC	2017-2020	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	Aidiyyəti qurumlar tərəfindən texniki-iqtisadi cəhətdən əsaslandırılmış sənədlər 2017-ci ilin IV rübü ərzində Energetika Nazirliyinin işçi qrupuna təqdim edildikdən sonra bu məsələyə baxılması məqsəduyğun hesab edilmişdir.

Prioritet 3.2. Elektrik enerjisi itkilərinin azaldılması, elektrik enerjisi verilişinin və paylanması keyfiyyətinin yüksəldilməsi

Görülmüş işlər barədə qısa məlumat:

“Azərbaycan Respublikasının şəhər və rayonlarında paylayıcı elektrik şəbəkələrinin yenidənqurulması və inkişaf etdirilməsi üzrə 2016-2025-ci illər üzrə Tədbirlər Planı (Master Plan)” hazırlanaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş və Master Plan çərçivəsində 101 ədəd 110 kV-luq, 469 ədəd 35 kV-luq yarımstansiyanın yenidən qurulması və inşası, müxtəlif gücdə 21836 ədəd TM və KTM-nin quraşdırılması, ümumi uzunluğu 83595 km təşkil edən 110/35/10/6 və 0,4 kV-luq elektrik veriliş xətlərinin, transformator təmiri sexlərinin və inzibati binaların tikintisi, SCADA sisteminin, eləcə də informasiya kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi, maşın mexanizmlərinin alınması və bu məqsədlə illik orta hesabla 500-600 milyon manat olmaqla, ümumilikdə 7,75 milyard investisiya qoyuluşu nəzərdə tutulmuşdur. Bu məqsədlə, 2017-ci ilin 6 ayı ərzində Asiya İnkişaf Bankının I Tranşı üzrə ayırdığı kredit hesabına 110 kV-luq elektrik şəbəkələri üzrə 3 ədəd yarımstansiyanın tikintisi, 62 km elektrik veriliş xətlərinin çəkilişi, 35 kV-luq elektrik şəbəkələri üzrə 5 ədəd yarımstansiyanın tikintisi, 148 km elektrik veriliş xətlərinin çəkilişi həyata keçirilmişdir ki, bu da “Master Plan” üzrə görülməsi nəzərdə tutulan işlərin 4 faizini təşkil edir. Eyni zamanda, 137 min ədəd elektron tipli elektrik sayğacı quraşdırılmış və “Azərişiq” ASC tərəfindən Şəbəkənin Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə Sistemi (ŞAİS) yaradılmışdır.

Regional elektrik şəbəkələrinin əksər hissəsinin istismar vəziyyəti yararsız olduğundan elektrik enerjisi itkilərinin azaldılması, uçot sisteminin bərpası, elektrik enerjisinin paylanması keyfiyyətinin yüksəldilməsi və şəbəkələrin istismar vəziyyətinin yaxşılaşdırılması məqsədilə hazırlanmış “Master Plan” çərçivəsində nəzərdə tutulan işlər hazırda Asiya İnkişaf Bankından alınan kreditin I Tranşı hesabına həyata keçirilir.

Problemlər:

Qurumlararası koordinasiya və əməkdaşlıq qənaətbəxş səviyyədə deyildir.

Təvsiyələr:

Prioritetdə nəzərdə tutulmuş tədbirlərin səmərəli şəkildə icrası məqsədilə aidiyyəti qurumlar tərəfindən koordinasiyalı fəaliyyətin təşkili istiqamətində əməli addımlar atıla bilər.

İcra edilmişdir	–	0%
İcrasına başlanılmışdır	9 tədbirdən 6-sı	67%
İcrasına başlanılmamışdır	9 tədbirdən 3-ü	33%

Planlaşdırılmış tədbirlər	Əsas icraçı qurum	Digər icraçı qurumlar	İcra müddəti	Ümumi nəticə	Əlaqələndirici qurum tərəfindən təqdim edilmiş məlumatlar
3.2.1. Səmərəliliyin artırılması məqsədilə icra mexanizmlərinin müəyyənləşdirilməsi	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, "Azərenerji" ASC, "Azərişiq" ASC	2017	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	Enerji resurslarından səmərəli istifadə və son tələbatçıların enerji effektivliyi üzrə Dövlət Proqramı (2015-2020-ci illər)" layihəsi hazırlanaraq Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmiş, həmçinin "Enerji resurslarından istifadə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 14-cü maddəsinə əsasən enerji resurslarından səmərəli istifadə üzrə tədbirlərinin maliyyələşdirilməsi məqsədilə büdcədənəkar Dövlət Enerjidən Səmərəli İstifadə Fondunun yaradılması nəzərdə tutulmuşdur. "Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin tabeliyində büdcədənəkar Dövlət Enerjidən Səmərəli İstifadə Fondunun yaradılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı layihəsi, həmin Fərmanla təsdiq edilən "Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin tabeliyində büdcədənəkar Dövlət Enerjidən Səmərəli İstifadə Fondu haqqında Əsasnamə"nin layihəsi və "Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin tabeliyində büdcədənəkar Dövlət Enerjidən Səmərəli İstifadə Fondunun vəsaitindən istifadə Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar layihəsi hazırlanmış, "Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası Qanununa uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim olunmuşdur. Həmçinin, mövcud elektrik stansiyalarının effektivliyinin artırılması və şaxələndirilməsi istiqamətində müzakirələr aparılmışdır və görülməli tədbirlərə dair təkliflər 2017-ci ilin IV rübü ərzində hazırlanaraq Energetika Nazirliyinin işçi qrupuna təqdim ediləcəkdir. "Azərişiq" ASC və "Azərenerji" ASC tərəfindən "3.2.1. Səmərəliliyin artırılması məqsədilə icra mexanizmlərinin müəyyənləşdirilməsi" bəndi üzrə işçi qrupun yaradılması 2017-ci ilin IV rübü ərzində nəzərdə tutulmuşdur. "Azərişiq" ASC-nin mütəxəssisləri tərəfindən 2017-ci ildə paylayıcı elektrik şəbəkələrində araşdırmalar aparılmış, araşdırmaların nəticəsi olaraq şəbəkələrdə qəzaların tez-tez qeydə alındığı, elektrik enerjisi itkilərinin səviyyəsinin yüksək olduğu hissələrdə müvafiq texniki tədbirlər yerinə yetirilmişdir. "Azərişiq" ASC tərəfindən paylayıcı elektrik şəbəkələrinin ümumi optimallaşdırılması məqsədilə 35/2 kV-luq 517 sayılı YS 35/6 kV-luq gərginlik sinfinə keçirilmişdir. 35/10 kV-luq "Dəlilməmmədli YS 110/35/10 kV-luq gərginlik sinfinə keçirilmişdir. 62 km 110 kV-luq, 148,2 km 35 kV-luq, 561,8 km 10-6 kV-luq, 480,1 km 0,4 kV-luq, 1644,3 km ÖİN hava

					xətləri çəkilmişdir. 9 km 110 kV-luq, 176,8 km 35 kV-luq, 243,7 km 10-6 kV-luq, 494,8 km 0,4 kV-luq kabel xətləri quraşdırılmışdır. Böyük güc tələb edən istehlakçılar üçün 35 kV-luq EŞ-dən geniş istifadə olunmuşdur. Bu məqsədlə, 14 ədəd 35/04 kV-luq YS inşa edilmişdir. YS-larda, TM-lərdə 180 ədəd itkiləri az olan müasir tipli transformator quraşdırılmışdır. 3 ədəd 110 kV-luq, 9 ədəd 35 kV-luq, 279 ədəd 10-6 kV-luq nominaldan artıq və ya az yüklənmiş güc transformatorları gücə uyğun transformatorlarla əvəz edilmişdir. Yay və qış mövsümlərində 110, 35, 10 və 6 kV-luq YS-larda transformatorların YAT qurğuları tənzimlənmişdir. Uzunluğu normadan çox olan 500 km-ə qədər müxtəlif gərginlikli hava xətlərində müvafiq texniki tədbirlər aparılmışdır. Elektrik enerjisi uçotunun dəqiq aparılması üçün 3 dəst 110 kV-luq, 90 dəst 35 kV-luq, 320 dəst 10-6 kV-luq cərəyan transformatorları faktiki yükə uyğun quraşdırılmışdır. 137 000 ədəd müasir tipli elektrik sayğacları quraşdırılmışdır. Texniki itkilərin azaldılması məqsədilə 3000-dən çox 0,4 kV-luq EVX-lərdə yüklər fazalar üzrə simmetrik bölünmüşdür. Ayda 3 dəfə elektrik enerjisi balans çıxarılmaqla 18 ədəd 110 kV-luq, 132 ədəd 35 kV-luq, 5500 ədəd 10-6 kV-luq YS-larda yaranmış qeyri balanslar araşdırılaraq, müvafiq tədbirlər görülmüşdür. Şəbəkənin konfigurasiyasından, yüklərdən və baş verən qəzalardan asılı olaraq şəbəkənin qərarlaşmış rejimi müəyyən edilmişdir. 10000-dən çox istehlakçının hesabat sayğacları şəbəkənin balans mənsubiyyəti sərhədində quraşdırılmışdır. Minimal yüklənmə saatlarında 8 ədəd 110 kV-luq, 14 ədəd 35 kV-luq, 1200 ədəd 10 və 6 kV-luq 2 və daha artıq transformatorlu YS-larda transformatorlardan biri şəbəkədən açılaraq ehtiyata çıxarılmışdır. Texniki itkilərin azaldılması istiqamətində "insan faktoru" tədbirlərinin tətbiqi ilə əlaqədar Tədris Mərkəzində 500 nəfər işçi personalın bilik səviyyəsinin yüksəldilməsi ilə yanaşı, vəzifə məsuliyyətinin dərk edilməsinə aid kurslar keçirilmişdir. 90 nəfər işçi heyət işində fərqləndiyinə görə maddi və mənəvi cəhətdən dəyərləndirilmişdir. 25502 istehlakçıya itirilmiş enerjinin bərpası üçün müvafiq aktlar tərtib olunmuşdur.
3.2.2. Modernləşdirmə işləri üçün baş planın hazırlanması	"Azərenerji" ASC, "Azərişiq" ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	☐ icra edilmişdir ☒ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	"Azərişiq" ASC tərəfindən "Azərbaycan Respublikasının şəhər və rayonlarında paylayıcı elektrik şəbəkələrinin yenidənqurulması və inkişaf etdirilməsi üzrə 2016-2025-ci illər üzrə Tədbirlər Planı (Master Plan)" hazırlanaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmişdir. Master Plan çərçivəsində "Azərişiq" ASC tərəfindən Asiya

					İnkişaf Bankı tərəfindən I Tranş çərçivəsində ayrılmış kredit hesabına 2017-ci ilin ilk 6 ayı ərzində 110 kV-luq elektrik şəbəkələri üzrə 3 ədəd yarımstansiyanın tikintisi, 62 km elektrik verilişi xətlərinin tikintisi, 35 kV-luq elektrik şəbəkələri üzrə 5 ədəd yarımstansiyanın tikintisi, 148 km elektrik verilişi xətlərinin çəkilişi həyata keçirilmiş, 10-6 kV-luq elektrik şəbəkələri üzrə 511 ədəd yarımstansiyanın tikintisi, 250 km elektrik verilişi xətlərinin çəkilişi həyata keçirilmiş, 10-6 kV-luq elektrik şəbəkələri üzrə 1700 km ÖİN xətlərinin çəkilişi həyata keçirilmiş, 3 ədəd 110 kV-luq yarımstansiya SCADA sistemində qoşulmuş və 137 min ədəd elektron tipli elektrik sayğacları quraşdırılmışdır. Eyni zamanda, "Azərenerji ASC" tərəfindən elektrik şəbəkələrinin istismarının təkmilləşdirilməsi və onların sxem və rejimlərinin optimallaşdırılması üzrə təşkilati tədbirlərin işlənilib hazırlanmasını, elektrik şəbəkələrinin yenidənqurulması, modernləşdirilməsi və tikintisi üzrə texniki tədbirlərin işlənilib hazırlanmasını, ifrat keçirici materiallarından istifadə etməklə yeni elektrik verilişi xətlərinin yaradılması istiqamətində işlərin aparılmasını və elektrik enerjisinin qeydiyyatının (uçotunun) təkmilləşdirilməsi üzrə tədbirləri özündə əks etdirən modernləşdirmə işləri üçün baş planın layihəsini hazırlamışdır.
3.2.3. Elektrik enerjisi verilişinin keyfiyyətini izləyən əsas icra göstəricilərinin (ƏİG) tətbiq edilməsi	Energetika Nazirliyi	Tənzimləyici orqan, "Azərenerji" ASC, "Azərişiq" ASC	2017	☐ icra edilmişdir ☒ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	Elektrik enerjisi verilişinin keyfiyyətini izləyən əsas icra göstəricilərinin (ƏİG) tətbiq edilməsi üçün normativ hüquqi aktların hazırlanması və keyfiyyət göstəricilərinin müəyyən edilməsi məqsəduyğun hesab edilmişdir. "Azərişiq" ASC, "Azərenerji" ASC və Energetika Nazirliyinin tabeliyində Dövlət Enerji Nəzarət İdarəsi tərəfindən qeyd olunan göstəricilər 2017-ci ilin IV rübü ərzində birgə işlənilib hazırlanaraq Energetika Nazirliyinin işçi qrupuna təqdim ediləcəkdir. "Azərişiq" ASC tərəfindən SAİDİ göstəricisi (il ərzində abonentlərdə orta açılımların müddəti) 2016-cı ilə müqayisədə 0,96-dan 0,91 saata, SAİFİ göstəricisi isə (il ərzində abonentlərdə orta açılımların sayı) 2016-cı ilə müqayisədə 1,68-dən 1,6 dəfəyə endirilmişdir. "Azərişiq" ASC-nin yarımstansiyalarından birbaşa elektrik enerjisi ilə təmin olunan polad və alüminium istehsalçıları üçün elektrik enerjisinin keyfiyyəti daim nəzarətdə saxlanılır. Bu məqsədlə elektrik veriliş xətlərində və yarımstansiyalarda yükün dəyişməsi zamanı gərginlik həddinin normada saxlanılması üçün texniki tədbirlər görülmüşdür.
3.2.4. İtkilərin azaldılması üçün sayğacların quraşdırılması	"Azərişiq" ASC,	Tənzimləyici orqan,	2017-2018	☐ icra edilmişdir ☒ icrasına başlanılmışdır	"Azərişiq" ASC tərəfindən 2017-ci ilin ilk 6 ayı ərzində 137 min ədəd induksion sayğaclar elektron tipli sayğaclarla əvəz

	"Azərenerji" ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi		☐ icrasına başlanılmamışdır	olunmuşdur. Elektrik enerjisi uçotunun dəqiq aparılması üçün 3 dəst 110 kV-luq, 90 dəst 35 kV-luq, 320 dəst 10-6 kV-luq cərəyan transformatorları faktiki yükə uyğun quraşdırılmışdır. 2200 bağlantıda elektrik enerjisinin uçotu dəqiqləşdirilmişdir.
3.2.5. Elektrik enerjisinə yaranacaq tələbatın qarşılınması məqsədilə elektrik şəbəkələrində işlərin aparılması	"Azərişiq" ASC, "Azərenerji" ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017- 2020	☐ icra edilmişdir ☒ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	Master Plan çərçivəsində "Azərişiq" ASC tərəfindən 2017-ci ilin ilk 6 ayı ərzində 110 kV-luq elektrik şəbəkələri üzrə 3 ədəd yarımstansiyanın tikintisi, 62 km elektrik verilişi xətlərinin çəkilişi, 35 kV-luq elektrik şəbəkələri üzrə 5 ədəd yarımstansiyanın tikintisi, 148 km elektrik verilişi xətlərinin çəkilişi həyata keçirilmiş, 10-6 kV-luq elektrik şəbəkələri üzrə 511 ədəd yarımstansiya tikintisi, 250 km elektrik verilişi xətlərinin çəkilişi həyata keçirilmiş, 10-6 kV-luq elektrik şəbəkələri üzrə 1700 km ÖİN xətlərinin tikintisi həyata keçirilmişdir.
3.2.6. Elektrik enerjisinin ötürülmə və paylanma sisteminin təkmilləşdirilməsi	"Azərişiq" ASC, "Azərenerji" ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017- 2020	☐ icra edilmişdir ☒ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	Bakı şəhərində 110 kV-luq dairəvi elektrik təchizatı sisteminin yaradılması istiqamətində 2017-ci ilin birinci yarımilliyində təkmilləşdirmə işlərinin davamı olaraq "Ağ Şəhər" layihəsinin 1-ci hissəsi üzrə "Həzi Aslanov" və "Ağ şəhər-1" yarımstansiyaları arasında 2 dövrəli 110 kV-luq kabel xətləri quraşdırılmışdır. Layihənin 2-ci hissəsinin tam başa çatdırılması ("Liman" yarımstansiyasında 2 ədəd 110 kV-luq yuvanın quraşdırılması və mühafizə sisteminin qurulması, 110 kV-luq "Ağ Şəhər-2" yarımstansiyasının tikintisi, avadanlıqların quraşdırılması, "Ağ Şəhər-1" – "Ağ Şəhər-2" 110 kV-luq 2 dövrəli kabel xəttinin çəkilməsi, 35/0,4 kV-luq 3 ədəd transformator məntəqəsinin tikintisi, avadanlıqların quraşdırılması və 35 kV-luq kabel xətlərinin çəkilməsi) üçün 34,0 milyon manat vəsait tələb olunur ki, dövlət büdcəsindən bu vəsaitin 1/3 hissəsi, yəni 11,5 milyon manat ayrılmış və təyinatı üzrə istifadə olunmuşdur. "Ağ şəhər-2" layihəsi üzrə işlərin davam etdirilməsi üçün qalan maliyyə vəsaitin ayrılmasına ehtiyac vardır. Əks halda "Ağ Şəhər" layihəsinin 2-ci hissəsinin təhvil verilməsində risklər yaranır. Bakı şəhəri üzrə 110 və 35 kV-luq dairəvi təchizat sxemlərinə aid elektrik veriliş xətlərində və yarımstansiyalarında rele və avtomatika sistemləri yoxlanılmış və tənzimlənərək təkmilləşdirilmişdir. 4 ədəd 110 kV-luq YS-da, 8 ədəd 35 kV-luq YS-da tutum cərəyanlarının məhdudlaşdırılması üçün müvafiq texniki tədbirlər görülmüşdür. 3 ədəd 110 kV-luq YS SCADA sistemine qoşulmuşdur.
3.2.7. Ötürücü və paylayıcı şəbəkə üzrə məlumat bankının yaradılması	"Azərişiq" ASC,	Tənzimləyici orqan,	2017- 2020	☐ icra edilmişdir ☒ icrasına başlanılmışdır	"Azərişiq" ASC tərəfindən Şəbəkənin Avtomatlaşdırılmış İdarəetmə Sistemi (ŞAİS) yaradılmış və 2017-ci ilin sonuna

	"Azərenerji" ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi		☐ icrasına başlanılmamışdır	kimi ŞAİS-in "ASAN xidmət" in elektron sisteminə integrasiya edilərək sistem üzərindən elektron xidmətlərin göstərilməsi və ŞAİS vasitəsilə göstərilən elektron xidmətlərin sayının artırılması, elektrik təchizatı şəbəkəsinə qoşulma nöqtələrində şəbəkənin sərbəst güclərinin ŞAİS üzərindən internet səhifəsində yerləşdirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Avtomatlaşdırılmış idarəetmə sisteminin əhəmiyyəti müəssisənin istismar fəaliyyəti, onun sahələri, avadanlıqlar, materiallar, funksional bölmələr, o cümlədən insan resursları, mühasibatlıq və nəqliyyatın, fəaliyyət haqqında qrafik və mətn məlumatlarının sistemin informasiya bazasında toplanaraq məsafədən idarəetməklə nəzarət olunma, işəsalma, dayandırma, yönləndirmə və s. əməliyyatların sistem vasitəsilə həyata keçirilməsidir. Məlumatların qəbul edilməsi, emal edilməsi, yığılması, təhlili, yenilənməsi, istifadəçiyə ötürülməsi, qorunması, arxivləşdirilməsi və bütün bu proseslərin idarə olunması real vaxt rejimində aparılır. Elektron Xəritə üzərində İdarəetmə Sistemindən (EXİS) gözlənilən nəticələr: • EXİS-in Elektron Hökumət sistemə integrasiyası; • EXİS-in "ASAN xidmət"ə bağlanması və sistem üzərindən elektron xidmətlərin göstərilməsi; • İstehlakçıların "Azərişiq" ASC-yə birbaşa müraciəti zamanı şəffaflığın təmin olunması, məmur-vətəndaş münasibətlərinin minimuma endirilməsi məqsədilə EXİS vasitəsilə göstərilən elektron xidmətlərin sayının artırılması. ETŞ-yə qoşulma nöqtələrində şəbəkənin sərbəst güclərinin EXİS üzərindən internet səhifəsində yerləşdirilməsi; • "Azərişiq" ASC üzrə texniki bazanın EXİS üzərindən təminat və təchizat planının aparılması; • SCADA sisteminin EXİS ilə əlaqələndirilməsi və mövcud vəziyyətin dəqiq qiymətləndirilərək açılmalara səbəb ola biləcək qəzalar üzrə qabaqçılıq tədbirlərin görülməsi; • "Azərişiq" ASC-nin nəqliyyat xidmətinin EXİS üzərindən naviqasiya ilə idarə olunması; • Perspektiv planların sistem tərəfindən aparılan analizə uyğun tərtib olunması; • İstehlakçıların dayanıqlı, fasiləsiz və təhlükəsiz elektrik enerjisi ilə təmin olunması üçün EXİS üzərindən paylayıcı şəbəkələrin gərginlik siniflərinə uyğun olaraq dairəvi sxemlərin qurulması; • EXİS üzərindən məhəllə planına uyğun aparılan yenidənqurma, əsaslı təmir və cari təmir işlərinin
--	---------------------	---	--	--	---

					fiksasiyası; Digər dövlət qurumları ilə məlumat mübadiləsinin EXİS üzərindən qurulması (misal üçün Fövqəladə Hallar Nazirliyi və ya Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi tərəfindən tərtib olunan yenidən qurulan ərazilərin müfəssəl planının tərtibatı zamanı EXİS-dən istifadə olunması).
3.2.8. İtkilər barədə ictimaiyyətin məlumatlandırılması	“Azərişiq” ASC, “Azərenerji” ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2020	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	Respublikanın mərkəzi mətbuat orqanlarında və Səhmdar Cəmiyyətin rəsmi internet sahifəsində və sahə qəzetində (“Azərbaycan işıqları”) ictimaiyyətin məlumatlandırılması üçün “Azərenerji” ASC-nin fəaliyyətini əks etdirən hesabatlarda itkilər barədə göstəricilərin verilməsi həyata keçirilməkdədir. Kütləvi informasiya vasitələrində istehlakçılar tərəfindən elektrik enerjisinə qənaət olunmasının vacibliyini göstərən reklam çarxları göstərilmiş, elektrik enerjisindən qənaətlə istifadəyə aid “Azərişiq” ASC-nin Tədris Mərkəzi tərəfindən seminarlar keçirilmiş, bukletlər və kitablar hazırlanmışdır və bu barədə “Azərişiq” ASC-nin rəsmi internet portalında statistik məlumatlar yerləşdirilmişdir.
3.2.9. İtkilərin azaldılması layihələrinin prioritetləşdirilməsi	“Azərişiq” ASC, “Azərenerji” ASC	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2020	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	2017-ci il “Azərişiq” ASC tərəfindən 0,4 kV-luq şəbəkənin və uçotun bərpası ilə elan edilmişdir. Cari ilin birinci yarımilliyində 122 00 abonentin uçot sistemi yenidən qurulmuşdur. Bu işlərin əksər hissəsi Asiya İnkişaf Bankı tərəfindən I Tranşı çərçivəsində ayrılmış kredit vəsaiti hesabına yerinə yetirilmişdir.

Prioritet 3.3. İstehlakda səmərəliliyin yüksəldilməsi üçün optimal mexanizmlərdən istifadə

Görülmüş işlər barədə qısa məlumat:

Diferensial tariflərin tətbiqinə başlanılmış və əhali üzrə aylıq elektrik enerjisi sərfiyyatı 300 kilovat-saatadək olan istehlakçılar üçün tarif əvvəlki səviyyədə qalmaqla 7 qəpik/kilovat-saat, 300 kilovat-saatdan çox olan hissəsi üçün isə 11 qəpik/kilovat-saat müəyyənləşdirilmişdir.

Qeyri-əhali qrupu üzrə elektrik enerjisinin pərakəndə satış tarifi 9 qəpik səviyyəsində təsdiq edilmişdir. Enerji təchizatı birbaşa 35 və 110 kilovoltluq xətlərlə həyata keçirilən, istehsal məqsədləri üçün orta aylıq enerji istehlakı 5 milyon kilovat-saatdan az olmayan kimya və alüminium sənayesi, dağ-mədən filizi əsasında poladərilmə istehsalı müəssisələri üçün elektrik enerjisinin bir kilovat-saatı üçün topdansa satış tarifi gecə və gündüz vaxtı üzrə müvafiq olaraq 2,8 qəpik və 5,8 qəpik təsdiq edilmişdir. Bununla yanaşı, ekoloji cəhətdən daha təmiz olan alternativ və bərpa olunan enerji mənbələri üzrə elektrik enerjisi istehsalının stimullaşdırılması və təbii qaza qənaət olunması məqsədilə özəl kiçik su elektrik stansiyaları üzrə elektrik enerjisinin istehsalçıdan satınalma tarifi bir kilovat-saat üçün 5 qəpik, külək elektrik stansiyaları üzrə 5,5 qəpik, digər alternativ və bərpa olunan mənbələr üzrə isə 5,7 qəpik müəyyənləşdirilmişdir.

Problemlər:

İstehlakçıların sərfiyyat proqnozlarının nəzərdən keçirilməsi üzrə işə başlanılmamışdır.

Təvsiyələr:

İstehlakçıların sərfiyyat proqnozlarının nəzərdən keçirilməsi üzrə tədbirin icra müddətinin 2017-ci il müəyyən edildiyini nəzərə alaraq, bu istiqamətdə işlər sürətləndirilə bilər.

İcra edilmişdir	3 tədbirdən 2-si	67%
İcrasına başlanılmışdır	3 tədbirdən 1-i	33%
İcrasına başlanılmamışdır	—	0%

Planlaşdırılmış tədbirlər	Əsas icraçı qurum	Digər icraçı qurumlar	İcra müddəti	Ümumi nəticə	Əlaqələndirici qurum tərəfindən təqdim edilmiş məlumatlar
3.3.1. İstehlakçılarla istehsalçıların maraqlarının uzlaşdırılması üçün optimal qiymətlərin müəyyənləşdirilməsinin nəzərdən keçirilməsi	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2020	☒ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	İcraçılardan ibarət işçi qrup yaradılmışdır. İşçi qrupun iclasında digər ölkələrlə müqayisədə ölkəmizdə mümkün olduğu qədər daha aşağı tariflərin tətbiqi məqsəduyğun hesab edilmişdir. Bildirilmişdir ki, tarif tənzimlənməsində bu cür konservativ yanaşmanın tətbiqi, yəni enerji tariflərinin mümkün olan ən aşağı səviyyədə saxlanması hər şeydən əvvəl ölkə əhalisinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, istehsal subyektlərinin ucuz enerji ilə təmin edilməsi məqsədini daşıyır. Həmçinin minimal səviyyədə müəyyənləşdirilən tariflər gəlirin əldə edilməsi ilə bağlı xərcləri qarşılamaqla bərabər, sahə üzrə xidmət səviyyəsinin yüksəldilməsinə, investisiya qoyuluşlarının da müəyyən səviyyədə təmin edilməsinə imkan yaratmaqla yanaşı, enerji təchizatı sahəsində fəaliyyət göstərən inhisarçı subyektləri məcbur edir ki, öz xərclərini optimallaşırsınlar. Bu baxımdan, son tarif tənzimlənməsinin, istehlakçıların və istehsalçıların maraqlarının uzlaşdırılması, iqtisadiyyatın dinamik və intensiv inkişafına əlverişli şəraitin yaradılması, resurslardan məqsədyönlü və səmərəli istifadə edilməsi, dövlət büdcəsinə daxilolmaların səviyyəsi, subsidiya və dotasiyaların mərhələlərlə aradan qaldırılması, əhalinin alıcılıq qabiliyyəti, tələb-təklif səviyyəsi, malın (işin, xidmətin) ölkədaxili istehsal şərtləri, dünya bazar qiymətləri və s. bu kimi amillər nəzərə alınmaqla, optimal qiymətlər tətbiq edilməklə həyata keçirildiyi qeyd olunmuşdur. Həmçinin iclasda qeyd olunmuşdur ki, elektrik enerjisindən istifadə modelləri istehlakın həcminə görə, gecə-gündüz tarifinə əsasən müəyyənləşdirilir. Elektrik enerjisindən istifadə modelinə keçməklə bağlı qərar vermək üçün sayğacların sayı, onların xüsusiyyətləri və xarakteristikası haqqında məlumat olmalıdır. Diferensial tariflərin tətbiq ediləcəyi müəssisələr üzrə sayğaclardan real rejimdə informasiyanın oxunması üçün müvafiq portlar və həmin portların idarə olunması üçün enerji təchizatı müəssisəsinin xüsusi rabitə operatoru yaradılmalıdır. Həmçinin, bu sayğacların müvafiq diferensial tariflər üzrə modelləşdirilməsi üçün proqram təminatının açarı olmalıdır. İclasda bildirilmişdir ki, mövcud sayğacların çoxtarifli sistemə uyğunluğu və bazaya qoşulması daha əlverişlidir. Bununla əlaqədar olaraq, cədvəl şəklində abonentlərin sayı üzrə əhali və qeyri-əhali qrupların və sərfiyyat proqnozları ilə bağlı elektron bazanın yaradılması zəruridir.

					Həmçinin qeyd olunmuşdur ki, pik saatlarında yüklənməni azaltmaq üçün günün müxtəlif vaxtlarına uyğun (gecə və gündüz) elektrik enerjisi tariflərinin tətbiq edilməsi, bəzi sənaye sahələri üçün güzəştlərin azaldılması, qiymətlərin günün vaxtına görə diferensasiya edilməsi kimi qərarların enerji təchizatçısı ilə yanaşı, istehlakçıların da maliyyə nəticələrinə təsir etdiyi nəzərə alınaraq, hazırda Tarif (qiymət) Şurasının Katibliyində "Azəryod" MMC, "Norm" MMC, "Holcim" ASC kimi iri istehlakçıların fəaliyyətinə elektrik enerjisinin tarif dəyişikliyinə təsiri təhlil olunur.
3.3.2. Elektrik enerjisindən istifadə modellərinin müzakirə olunması	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017	☒ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	İcraçılardan ibarət işçi qrup yaradılmışdır. İclasda qeyd olunmuşdur ki, diferensial tarif yanaşması beynəlxalq təcrübədə çox geniş tətbiq olunan mexanizmdir. Diferensiallaşmanın istehlakçı qrupları, istehlak həcmi, ilin mövsümləri, regionlar, vaxt (gecə-gündüz-pik) və s. üzrə tətbiq formaları mövcuddur. İndiyədək ölkəmizdə diferensial tariflərin tətbiqinə ehtiyatlı yanaşılmasının və vahid səviyyədə tariflərin müəyyən edilməsinin öz obyektiv səbəbləri var idi. Belə ki, sayğaclaşma və yığım səviyyəsi nəzərə alınaraq, vahid tariflərin tətbiqi daha məqsəduyğun hesab edilirdi. Artıq yeni iqtisadi şəraitə adekvat yanaşma tələb olunurdu. Çünki elektrik enerjisi istehsalı və təchizatı üzrə xərclərin hazırkı səviyyəsində vahid minimal tariflərin tətbiqi ilə fəaliyyət üzrə zərər bağlanmırdı. Göstərilənlər, həmçinin, xidmət növü üzrə sayğaclaşma prosesinin artıq tamamlandığı, ödənişlər üzrə yığım səviyyəsinin yüksəltdiyi nəzərə alınaraq, yenə sosial siyasət əsas götürülməklə diferensial tarif yanaşması çərçivəsində optimal qiymətlərin tətbiqi məqsəduyğun hesab olunmuşdur. Bildirilmişdir ki, vaxta görə diferensial tariflərin tətbiqi sayğacların uyğunlaşdırılması baxımından əlavə xərclər tələb edirdi. Tariflərin regionlar üzrə diferensiallaşdırılması ərazi baxımından ölkəmiz üçün prinsipial deyildi. İlin mövsümləri üzrə diferensiallaşmanın isə istehlakçıları baxımından əsas üstünlüyü ondan ibarətdir ki, istehlak həcmi çox olduğu aylarda aşağı tariflərin, əksinə istehlak həcmi aşağı olduğu aylarda yuxarı tariflərin tətbiqi onların xidmət üzrə aylıq xərcinin təqribən eyni səviyyədə qalmasına imkan yaradır. Amma bu da prinsipial deyildi, çünki hazırda da istehlakçı xidmət üzrə özünün illik xərcini proqnozlaşdıraraq, hər ay eyni məbləği ayırmaqla və ya balansına yükləməklə, müvafiq xərcin öz istehlak səbətinə təsirini hamarlaşdırmaq imkanına sahibdir. Ölkəmizdə istehlak həcmi üzrə diferensial tariflərin tətbiqinə

					üstünlük verilməsinin başlıca səbəbləri kimi bu mexanizmə keçidin mövcud şərtlərdə subyektlər üçün əlavə xərclərə yol açmaması və əhalinin sosial müdafiəsi baxımından daha ünvanlı olması idi. Belə ki, tarif tənzimlənməsi zamanı aparılmış təhlillər əhali abonentlərinin elektrik enerjisi üzrə faktiki orta aylıq istehlak həcmnin 300 kilovat-saat olduğu, həmin abonentlərin 72 faizinin isə ay ərzində 250 kilovat-saatdan az elektrik enerjisi istehlak etdiyini göstərmişdir. Minimum istehlak səbətinə görə də bir nəfərin orta aylıq elektrik enerjisi istehlakı 50 kilovat-saatdır. Statistikaya görə, orta azərbaycanlı ailəsinin 4,7 nəfərdən ibarət olduğunu nəzərə alsaq, minimum istehlak səbətinə görə bir ailənin orta aylıq elektrik enerjisi istehlakı 235 kilovat-saat təşkil edir. Bu baxımdan qəbul edilmiş qərara əsasən, sosial siyasətə uyğun olaraq, əhali üzrə aylıq elektrik enerjisi sərfiyyatı 250 kilovat-saatadək olan istehlakçılar üçün tarif əvvəlki səviyyədə qalmaqla 7 qəpik/kilovat-saat, 250 kilovat-saatdan çox olan hissəsi üçün isə 11 qəpik/kilovat-saat müəyyənləşdirilmişdir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin tapşırığına əsasən, əhalinin sosial müdafiəsinin daha da gücləndirilməsi və güzəştin şamil edildiyi əhali istehlakçılarının əhatə dairəsinin daha da genişləndirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikası Tarif (qiymət) Şurasının 2016-cı il 22 dekabr tarixində keçirilmiş növbədənəkar iclasında müvafiq qərara dəyişikliklər edilmiş və tarif artımı tətbiq edilməyən elektrik enerjisi üzrə aylıq istehlak həcmi 250 kilovat-saatdan 300 kilovat-saata qaldırılmışdır. Bununla da, son tarif tənzimlənməsindən sonra ödənişlərində artım olmayan əhali abonentlərinin nisbəti elektrik enerjisi üzrə 72 faizdən 80 faizədək yüksəlmişdir. Şuranın qərarı ilə qeyri-əhali qrupu üzrə elektrik enerjisinin pərakəndə satış tarifi 9 qəpik səviyyəsində təsdiq edilmişdir. Enerji təchizatı birbaşa 35 və 110 kilovoltluq xətlərlə həyata keçirilən, istehsal məqsədləri üçün orta aylıq enerji istehlakı 5 milyon kilovat-saatdan az olmayan kimya və alüminium sənayesi, dağ-mədən filizi əsasında poladərilmə istehsalı müəssisələri üçün elektrik enerjisinin bir kilovat-saat üçün topdansa satış tarifi gecə və gündüz vaxtı üzrə müvafiq olaraq 2,8 qəpik və 5,8 qəpik təsdiq edilmişdir. Bununla yanaşı, ekoloji cəhətdən daha təmiz olan alternativ və bərpa olunan enerji mənbələri üzrə elektrik enerjisi istehsalının stimullaşdırılması və təbii qaza qənaət olunması məqsədilə
--	--	--	--	--	---

					özəl kiçik su elektrik stansiyaları üzrə elektrik enerjisinin istehsalçıdan satınalma tarifi bir kilovat-saat üçün 5 qəpik, külək elektrik stansiyaları üzrə 5,5 qəpik, digər alternativ və bərpa olunan mənbələr üzrə isə 5,7 qəpik müəyyənləşdirilmişdir.
3.3.3. İstehlakçıların sərfiyyat proqnozlarının nəzərdən keçirilməsi	Tarif (qiymət) Şurası	Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017	☐ icra edilmişdir ☒ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	İcraçılardan ibarət işçi qrup yaradılmışdır. Bununla bağlı, işçi qrupun 2 iclası keçirilmiş və məsələlər geniş müzakirə olunmuşdur. Hazırda "Azərişiq" ASC tərəfindən 2016-cı və 2017-ci illərin birinci yarımilliyi üzrə təqdim edilmiş müvafiq faktiki göstəricilər (istehlakçı qruplarının istehlakı, yığım səviyyəsi, gəlirlər və s.), habelə illik istehlakı 5 milyon kVts-dan çox olan istehlakçıların 2016-cı il üzrə faktiki, cari il üzrə isə proqnoz sərfiyyatı üzrə təhlil işləri aparılır.

Prioritet 3.4. Effektiv tənzimləmə və hərrac mexanizmlərinin yaradılması

Görülmüş işlər barədə qısa məlumat:

“Elektroenergetika haqqında” qanun layihəsinin konseptual strukturu müəyyənləşdirilmiş və layihənin hazırlanmasına başlanılmışdır.

İcra edilmişdir	—	0%
İcrasına başlanılmışdır	4 tədbirdən 1-i	25%
İcrasına başlanılmamışdır	4 tədbirdən 3-ü	75%

Planlaşdırılmış tədbirlər	Əsas icraçı qurum	Digər icraçı qurumlar	İcra müddəti	Ümumi nəticə	Əlaqələndirici qurum tərəfindən təqdim edilmiş məlumatlar
3.4.1. Elektroenergetika sahəsində əsas tənzimləyici qanunun və digər əlaqəli sənədlərin təkmilləşdirilməsi	Energetika Nazirliyi	Ədliyyə Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	☐ icra edilmişdir ☒ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	“Elektroenergetika haqqında” qanun layihəsinin hazırlanmasına başlanılmışdır.
3.4.2. Topdansatış bazarının yaradılması	Tənzimləyici orqan	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2020	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	Energetika Nazirliyinin işçi qrupunun iclasında bəndin icrasının 2018-ci ildə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.
3.4.3. Özəlləşdirmənin həyata keçirilməsi məqsədilə istehsal aktivlərinin prioritetləşdirilməsi	Tənzimləyici orqan	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2020	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	Energetika Nazirliyinin işçi qrupunun iclasında bəndin icrasının 2018-ci ildə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.
3.4.4. Dövlət-özel tərəfdaşlığı mexanizmlərinin hazırlanması	Tənzimləyici orqan	Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi, Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi	2017-2020	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	Energetika Nazirliyinin işçi qrupunun iclasında bəndin icrasının 2018-ci ildə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Prioritet 4.1. Təbii qazın paylanması ilə bağlı bütün növ itkilərin minimuma endirilməsi

Görülmüş işlər barədə qısa məlumat:

Qaz şəbəkəsinin mövcud vəziyyəti və qaz itkiləri təhlil olunmuş, qaz itkilərinin səviyyəsinin tələb olunan minimal göstəriciyə çatdırılması məqsədilə "İnkişaf planı" sənədi hazırlanmışdır. Sənədə əsasən çəkiləcək yeni qaz xətlərinin ilkin uzunluğu, yeni şəbəkənin əhatə edəcəyi abonentin ehtimal olunan sayı əsas icra göstəriciləri hesab olunmaqla, Bakı şəhəri və Abşeron rayonunun (1-ci layihə), hazırda ən yüksək qaz itkisi olan 22 şəhər və rayon mərkəzlərinin (2-ci layihə) qaz təchizatı sistemlərinin köklü surətdə yenidən qurulması üçün tələb olunan investisiya qoyuluşu hesablanmış, texniki-iqtisadi cəhətdən qazlaşdırılması səmərəli kimi qiymətləndirilən yaşayış məntəqələrinin adlı siyahısı müəyyən edilmiş və onların qazlaşdırılması (3-cü layihə) üçün də tələb olunan investisiya qoyuluşu hesablanmışdır.

"Yığım səviyyəsinin maksimuma çatdırılması və təbii qazdan qanunsuz istifadəyə qarşı cərimələrin tətbiqi" üzrə təkliflər hazırlanmışdır. Əlavə olaraq, əhali sektoru üzrə satılan qazın dəyəri tam yığılmaqla aprel ayı ərzində 664 min manat, may ayı ərzində 5257 min manat, iyun ayı ərzində isə 3538 min manat, qeyri-əhali sektoru üzrə isə may ayı ərzində 6755 min manat, iyun ayı ərzində isə 4091 min manat debitor borc yığılmışdır.

Texniki-iqtisadi cəhətdən qazlaşdırılması səmərəli olmayan ucqar yaşayış məntəqələrinin alternativ mənbələrlə təminatının həyata keçirilməsi məqsədilə texniki-iqtisadi cəhətdən qazlaşdırılması səmərəli olmayan kimi qiymətləndirilən yaşayış məntəqələrinin adlı siyahısı hazırlanmışdır.

Problemlər:

Bu prioritetin 4.1.1-ci tədbirinin icrası məqsədilə hazırlanmış "İnkişaf planı"nın səmərəli şəkildə həyata keçirilməsi irihəcmli investisiya qoyuluşu tələb edir.

Tövsiyələr:

- 1. Qazpaylama fəaliyyətinin özəlləşdirilməsi prosesinə xarici investorların cəlb edilməsi mümkün maliyyələşdirmə variantlarından biri kimi nəzərdən keçirilə və texniki, iqtisadi cəhətdən qazlaşdırılması səmərəsiz kimi qiymətləndirilən yaşayış məntəqələrinin maye qaz və digər yanacaq növü ilə təmin olunmasına, yeni xidmət servisinin təşkilinə sahibkarlıq subyektlərinin cəlb olunması prioritetləşdirilə bilər.*
- 2. "ASAN kommunal" mərkəzlərində aidiyyəti qurumlar tərəfindən istehlakçılara kommunal xidmətlərin göstərilməsində məhdudiyyətlərin aradan qaldırılması məqsədilə "ASAN kommunal" mərkəzlərinin şəbəkəsinin genişləndirilməsi istiqamətində müvafiq addımlar atıla bilər.*

İcra edilmişdir	5 tədbirdən 2-si	40%
İcrasına başlanılmışdır	5 tədbirdən 2-si	40%
İcrasına başlanılmamışdır	5 tədbirdən 1-i	20%

Planlaşdırılmış tədbirlər	Əsas icraçı qurum	Digər icraçı qurumlar	İcra müddəti	Ümumi nəticə	Əlaqələndirici qurum tərəfindən təqdim edilmiş məlumatlar
4.1.1. Mövcud şəbəkənin hərtərəfli qiymətləndirilməsi və inkişaf planının hazırlanması	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	☒ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	“Mövcud şəbəkənin ümumi qiymətləndirilməsi. İnkişaf planı” sənədi “Azəriqaz” İB tərəfindən hazırlanmış, SOCAR tərəfindən 31.05.2017-ci il tarixli SOCAR171000021160470024X00001, SOCAR171000021160470024X00002 nömrəli məktublarla Energetika Nazirliyinə və İqtisadiyyat Nazirliyinə təqdim olunmuşdur. Qeyd olunan sənəddə şəbəkənin mövcud vəziyyəti və qaz itkiləri təhlil olunmuş, qaz itkilərinin səviyyəsinin tələb olunan minimal göstəriciyə çatdırılması üçün Bakı şəhəri və Abşeron rayonunun (1-ci layihə), hazırda ən yüksək qaz itkisi olan 22 şəhər və rayon mərkəzlərinin (2-ci layihə) qaz təchizatı sistemlərinin köklü surətdə yenidən qurulması üçün tələb olunan investisiya qoyuluşu hesablanmış, texniki-iqtisadi cəhətdən qazlaşdırılması səmərəli kimi qiymətləndirilən yaşayış məntəqələrinin adlı siyahısı müəyyən edilmiş və onların qazlaşdırılması (3-cü layihə) üçün də tələb olunan investisiya qoyuluşu hesablanmışdır. İlk hesablamalara əsasən 1-ci və 2-ci layihələr üçün 4870,0 milyon manat, 3-cü layihə üçün isə 317,0 milyon manat investisiya qoyuluşu tələb olunacaqdır. Layihə-smeta sənədləri hazır olduqdan sonra investisiyanın məbləği dəqiqləşdiriləcəkdir. Qeyd olunan həcmdə investisiya qoyuluşları “Azəriqaz” İB-nin maliyyə imkanları xaricindədir. Bununla bağlı olaraq proqramların maliyyələşdirilməsi mənbələrinin müəyyən edilməsinə və müvafiq dövlət dəstəyinə ehtiyac vardır.
4.1.2. Qazpaylama xətlərinin tikintisi üçün tenderlərin elan edilməsi	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017-2020	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	Qaz təchizatının yaxşılaşdırılması, qaz itkilərinin qarşısının alınması, qaz təchizatının tələbata uyğun təmin edilməsi və şəbəkənin gücləndirilməsi məqsədilə 98,1 km, o cümlədən Bakı şəhərində 69,8 km, regionlarda 28,3 km qaz xətti əsaslı təmir olunmuşdur. Həmçinin, qaz itkilərinin qarşısının alınması məqsədilə 2017-ci ilin 6 ayında texniki vəziyyəti qeyri-qənaətbəxş olan 166 km, o cümlədən Bakı şəhərində 51 km, regionlarda 115 km qaz xətti daxili imkanlar hesabına cari təmir olunaraq, yeni borularla əvəz olunmuşdur. Qaz təchizatının tələbata uyğun təmin edilməsi və şəbəkənin gücləndirilməsi məqsədilə 2017-ci ilin 6 ayında perspektivi nəzərə almaqla, mövcud qaz tənzimləyici şkafların 517 ədədi yenisi və daha müasiri ilə əvəz olunmuşdur. “Mövcud şəbəkənin ümumi qiymətləndirilməsi İnkişaf planı” sənədi “Azəriqaz” İB tərəfindən hazırlanmış, SOCAR tərəfindən 31.05.2017-ci il tarixdə SOCAR171000021160470024X00001,

					SOCAR171000021160470024X00002 nömrəli məktublarla Energetika Nazirliyinə və İqtisadiyyat Nazirliyinə təqdim olunmuşdur. Sənəddə qaz itkilərinin səviyyəsinin tələb olunan minimal göstəriciyə çatdırılması üçün Bakı şəhəri və Abşeron rayonunun, hazırda ən yüksək qaz itkisi olan 22 şəhər və rayon mərkəzlərinin qaz təchizatı sisteminin köklü surətdə yenidən qurulması vacib hesab edilmiş və bu proqramın həyata keçirilməsi üçün tələb olunan investisiya qoyuluşu üzrə təkliflər göstərilmişdir. Bu layihələrin investisiya qoyuluşunun həcmnin (4870,0 milyon manat) böyük olması ilə bağlı ilk növbədə mümkün olan maliyyələşmə mənbələri və vəsaitlərin ayrılması mərhələləri müəyyən edilməlidir. Bununla bağlı olaraq müvafiq dövlət dəstəyinə ehtiyac vardır.
4.1.3. Tikinti fəaliyyəti ilə bağlı əsas icra göstəricilərinin (ƏİG) müəyyənəşdirilməsi	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	☐ icra edilmişdir ☒ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	“Mövcud şəbəkənin ümumi qiymətləndirilməsi. İnkişaf planı” sənədi “Azəriqaz” İB tərəfindən hazırlanmış, SOCAR tərəfindən 31.05.2017-ci il tarixdə SOCAR171000021160470024X00001, SOCAR171000021160470024X00002 nömrəli məktublarla Energetika Nazirliyinə və İqtisadiyyat Nazirliyinə təqdim olunmuşdur. Qeyd olunan sənəddə əsas hədəf olaraq ən yüksək qaz itkisi olan Bakı şəhəri və Abşeron rayonunun qaz təchizatı sisteminin köklü surətdə yenidən qurulması mərhələlərə bölünmüş, mərhələlər üzrə tikinti fəaliyyəti ilə bağlı əsas icra göstəricisi olan çəkiləcək yeni qaz xətlərinin ilkin uzunluğu, yeni şəbəkənin əhatə edəcəyi abonentin ehtimal olunan sayı qeyd olunmuşdur.
4.1.4. Yığım səviyyəsinin maksimuma çatdırılması və təbii qazdan qanunsuz istifadəyə qarşı cərimələrin tətbiqinin nəzərdən keçirilməsi	Energetika Nazirliyi	Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti	2017-2018	☒ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	Müvafiq normativ hüquqi sənədlərdə nəzərə alınmaq üçün “Yığım səviyyəsinin maksimuma çatdırılması və təbii qazdan qanunsuz istifadəyə qarşı cərimələrin tətbiqi” üzrə təkliflər hazırlanmış və SOCAR tərəfindən 13.04.2017-ci il tarixli SOCAR171000021630251613X00022 nömrəli məktubla Energetika Nazirliyinə təqdim olunmuş və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 12 may 2011-ci il tarixli 80 sayılı Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Qazdan istifadə Qaydaları”nda, tələb olunduqda digər normativ hüquqi sənədlərdə nəzərə alınmasına müvafiq kömək göstərilməsi xahiş edilmişdir. Eyni zamanda istehlak olunmuş qazın dəyəri və ödənilməsi səviyyəsi barədə, “Azəriqaz” İB-nin xidməti ərazisində təbii qazın istehlakı sahəsində aşkar olunmuş nöqsanlarla (sayğaca müdaxilə, sayğacdən kənar xətt vasitəsilə istifadə, sayğacsız qazdan istifadə, layihədən kənar cihazların quraşdırılması ilə sərfiyyata uyğun olmayan sayğac vasitəsilə qazdan istifadə, sayğacın üfəqi vəziyyətə gətirilməsi ilə

					qazdan istifadə) əlaqədar tərtib olunmuş qüsurların sayı və hesablanmış dəymiş ziyanın miqdarının müqayisəli göstəriciləri barədə məlumatlar cari ilin hər rübündə Energetika Nazirliyinə rəsmi təqdim olunur. Əhali sektoru üzrə satılan qazın dəyəri tam yığılmaqla aprel ayı ərzində 664 min manat, may ayı ərzində 5257 min manat, iyun ayı ərzində isə 3538 min manat debitor borc yığılmışdır. Qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada iddiaların qaldırılması üçün aprel ayı ərzində 550 abonent üzrə 473 min manat, may ayı ərzində 1408 abonent üzrə 1449 min manat, iyun ayları ərzində isə 627 abonent üzrə 354 min manat debitor borc siyahısı hazırlanmışdır. 399 abonentə məhkəmə iddiası qaldırılmışdır. Təbii qazdan istifadəyə görə yaranmış borcun ödənişini təmin etməyən 66624 abonentin qaz təminatı dayandırılmışdır. Qeyri-əhali sektoru üzrə satılan qazın dəyəri tam yığılmaqla may ayı ərzində 6755 min manat, iyun ayı ərzində isə 4091 min manat debitor borc yığılmışdır. 14 nazirlik və 12 digər büdcə təşkilatları üzrə 32302 min manat borcun ödənilməsi üçün həmin təşkilatlara rəsmi müraciət olunmuşdur. Qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada iddiaların qaldırılması üçün aprel ayı ərzində 155 müəssisə üzrə 12921 min manat, iyun ayı ərzində isə 328 müəssisə üzrə 2240 min manat debitor borc siyahısı təqdim olunmuşdur. 96 müəssisəyə məhkəmə iddiası qaldırılmışdır. “Azəristiliktəchizat” ASC üzrə 89532 min manat borcun ödənilməsi və 01.05.2017-ci il tarixə yaranmış borc qalığı barədə qarşılıqlı hesablaşmalar üzrə üzləşmə aktının təsdiq olunması üçün “Azəristiliktəchizat” ASC-yə rəsmi müraciət olunmuşdur. Abonentlərin saldosa əsasən sərfiyyatlar araşdırılmış, sərfiyyatında kənarlaşma və ya şübhə doğuran abonentlərin sayğaclarına və qaz təsərrüfatına yerində baxış keçirilmiş, elektron tipli sayğacların elektron arxiv məlumatları araşdırılmış, aşkar edilmiş qeyri-qanuni istifadə hallarının (sayğaca müdaxilə, sayğacdən kənar xətt vasitəsilə istifadə, sayğacsız qazdan istifadə, layihədən kənar cihazların quraşdırılması ilə sərfiyyata uyğun olmayan saygac vasitəsilə qazdan istifadə, saygacın üfəqi vəziyyətə gətirilməsi ilə qazdan istifadə) nəticəsində yaranan itirilmiş qaz həcmnin bərpası məqsədilə aktlar tərtib edilmişdir. Qeyri-qanuni qazdan istifadəyə görə tərtib olunmuş təbii qazdan istifadə
--	--	--	--	--	---

					qaydalarının pozulmasına dair akta əsasən dəymiş ziyanın bərpası üzrə hesabatın verilməsi, qeyri-qanuni istifadə halının və dəymiş ziyanın ödənişinin təmin edilməsi məqsədilə tələbnamələr hazırlanmışdır. Belə ki, 2017-ci ilin 6 ayı ərzində aşkar edilmiş qeyri-qanuni istifadə hallarının nəticəsində yaranan itirilmiş qaz həcmnin bərpası məqsədilə "Azəriqaz" İB-nin əməkdaşları tərəfindən 11486 akt tərtib edilmişdir. Qazdan qeyri-qanuni istifadə hallarının nəticəsində dəymiş 543508,6 manat (27175443 m ³) ziyanın ödənişinin təmin edilməsi məqsədilə müvafiq tələbnamələr hazırlanmış və ödənilməsi üçün abonentlərə təqdim olunmuşdur.
4.1.5. Texniki-iqtisadi cəhətdən qazlaşdırılması səmərəli olmayan ucqar yaşayış məntəqələrinin alternativ mənbələrlə təminatının həyata keçirilməsi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti	2017-2018	☐ icra edilmişdir ☒ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	Yaşayış məntəqələrinin alternativ mənbələrlə təminatının həyata keçirilməsi məqsədilə texniki-iqtisadi cəhətdən qazlaşdırılması səmərəli olmayan kimi qiymətləndirilən yaşayış məntəqələrinin adlı siyahısı "Azəriqaz" İB tərəfindən hazırlanmış və SOCAR tərəfindən 21.04.2017-ci il tarixli SOCAR171000021630251613X00023 nömrəli məktubla Energetika Nazirliyinə təqdim olunmuşdur. Energetika Nazirliyinin SOCAR-a ünvanlandığı 02-08-320 nömrəli 02.05.2017-ci il tarixli məktubuna 08.05.2017-ci il tarixli SOCAR 171000021630251613X00028 nömrəli cavabda SOCAR tərəfindən bildirilmişdir ki, maye qazlar SOCAR-ın tabeliyində olmayan, respublika daxilində maye qazın satışını həyata keçirən təchizat təşkilatına ("Məişət Maye Qaz" QSC) Azərbaycan Respublikası Tarif (Qiymət) Şurası tərəfindən təsdiq olunmuş topdan satış qiymətilə satılır. SOCAR tərəfindən təklif olunmuşdur ki, Strateji Yol Xəritəsinin Tədbirlər planının "Texniki-iqtisadi cəhətdən qazlaşdırılması səmərəli olmayan ucqar yaşayış məntəqələrinin alternativ mənbələrlə təminatının həyata keçirilməsi" adlı 4.1.5-ci bəndinə uyğun olaraq texniki, iqtisadi cəhətdən qazlaşdırılması səmərəsiz kimi qiymətləndirilən yaşayış məntəqələrinin maye qaz və digər yanacaq növü ilə təmin olunmasına, pərakəndə satışına, yeni xidmət servisinin təşkilinə sahibkarlıq subyektlərinin cəlb olunması məqsəduyğundur. Bu sahədə fəaliyyətin təşviqi və inkişafı üçün dövlət dəstəyinə, sahibkarlıq subyektlərinə müəyyən güzəştlərin və stimullaşdırıcı tədbirlərin tətbiqi məsələsinə baxılması da məqsəduyğun olardı. Eyni zamanda qazlaşdırılması səmərəsiz kimi qiymətləndirilən ucqar yaşayış məntəqələrinin alternativ və bərpa olunan enerji mənbələri ilə təminatı məsələsində, bu sahədə vahid dövlət siyasətinin formalaşmasında iştirak edən və bu siyasətin həyata keçirilməsini təmin edən Alternativ və Bərpa

					Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyinin təcrübəsindən istifadə olunması da təklif edilmişdir.
--	--	--	--	--	--

Prioritet 5.1. İcməli və tullantı su infrastrukturunun tətbiqinin genişləndirilməsi

Görülmüş işlər barədə qısa məlumat:

“Əhalinin içməli su ilə təminatının yaxşılaşdırılmasına dair əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamına əsasən 28 rayon üzrə 170 yaşayış məntəqəsinin içməli su sisteminin qurulması ilə əlaqədar layihə sənədləri hazırlanmışdır. Əlavə olaraq, beynəlxalq maliyyə qurumları tərəfindən maliyyələşdirilən layihələr çərçivəsində Xırdalan, Astara, Gədəbəy, Qusar, Xızı, Xaçmaz, Qobustan, Ağdaş, Ağcabədi, Şəki, Gəncə, Şamaxı, Sabirabad, Saatlı və Qəbələ rayonlarında su və kanalizasiya təsərrüfatının yenidənqurulması üzrə işlər həyata keçirilmişdir. Eyni zamanda, dövlət büdcəsindən maliyyələşən 124 qurumda quraşdırılması nəzərdə tutulan 5882 sayğacdən hesabat dövrü ərzində 516 smartkart tipli su sayğacları quraşdırılmış, ölkə əhalisinin 81,4 min nəfəri fasiləsiz su təchizatı rejiminə keçirilmiş, 29,5 min nəfərin su təchizatı qrafiki yaxşılaşdırılmışdır.

Problemlər:

Dövlət büdcəsindən maliyyələşən qurumlarda sayğaclaşma prosesi sürətli şəkildə həyata keçirilmir.

Təvsiyələr:

Qeyri-əhali üzrə, xüsusilə də büdcə və ona bərabər tutulan təşkilatlar üzrə sayğaclaşma prosesinin tam başa çatdırılması üçün işlər sürətləndirilə bilər.

İcra edilmişdir	–	0%
İcrasına başlanılmışdır	3 tədbirdən 2-i	67%
İcrasına başlanılmamışdır	3 tədbirdən 1-i	33%

Planlaşdırılmış tədbirlər	Əsas icraçı qurum	Digər icraçı qurumlar	İcra müddəti	Ümumi nəticə	Əlaqələndirici qurum tərəfindən təqdim edilmiş məlumatlar
5.1.1. İnfrastrukturun olmadığı ərazilər üzrə qiymətləndirmə aparılması	"Azərsu" ASC	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017	☐ icra edilmişdir ☒ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	"Əhalinin içməli su ilə təminatının yaxşılaşdırılmasına dair əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 17 mart tarixli 2754 nömrəli Sərəncamında dəyişikliklər edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamına əsasən 28 rayon üzrə 170 yaşayış məntəqəsində içməli su sisteminin qurulması ilə əlaqədar layihə sənədləri hazırlanmışdır. Hazırda kiçik kənd və qəsəbələrin su təchizatı sisteminin yaxşılaşdırılması məqsədi ilə ehtiyacın böyük olduğu yaşayış məntəqələrinin araşdırılması istiqamətində aparılan işlər növbəti mərhələlərdə də davam etdiriləcəkdir. Eyni zamanda, Cəmiyyətin sifarişi ilə 2012-2013-cü illərdə hazırlanmış "Abşeron yarımadasının su təchizatı, kanalizasiya və yağış suları sistemlərinin Master Plan"ında Abşeron yarımadası üzrə bütün qəsəbələrin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidənqurulması məqsədi ilə qiymətləndirmə aparılmış və layihə-smeta sənədləri hazırlanmışdır. Hazırda Abşeron yarımadasının qəsəbələrində həyata keçirilən su və kanalizasiya layihələri "Master Plan"a uyğun olaraq hazırlanmış layihə sənədlərinə əsasən aparılır. Bundan başqa, "Azərsu" ASC tərəfindən Respublikanın bütün regionları üzrə əsasən şəhər mərkəzləri və şəhərə bitişik kənd və qəsəbələrdə infrastrukturun yaradılması üzrə layihə sənədləri hazırlanmışdır. Hazırda regionlarda icra edilən işlər hazırlanmış layihə sənədlərinə əsasən mərhələlərlə davam etdirilir. Qazax şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması məqsədi ilə qiymətləndirmə aparılmış və müvafiq baş plan işlənib hazırlanmışdır. Cari ilin ikinci yarısında podratçının seçilməsi və tikinti işlərinin başlanılması məqsədi ilə tender elanı verilməsi planlaşdırılır. Xırdalan şəhərinin baş planına uyğun olaraq su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihəsinin icrasına başlanılmışdır. Ağcabədi şəhərində baş plana uyğun olaraq su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması məqsədi ilə tikinti işlərinin icrasına başlanılmışdır. Birinci yarımillikdə diametri 49702 p/m kanalizasiya xətti və 12419 p/m şəbəkə su xətti çəkilmişdir. Səudiyyə İnkişaf Fondu ilə birgə maliyyələşdirilən layihə çərçivəsində Badamdar qəsəbəsinin su təchizatı və kanalizasiya sisteminin yenidən qurulması və genişləndirilməsi işləri davam etdirilir. 2017-ci ilin birinci yarısında 1020 mm diametrlili 1636 p/m magistral su xətti,

					diametri 110-820 mm olan 5160 p/m şəbəkə su xətləri və diametri 200-1000 mm olan 3038 p/m kanalizasiya xətləri çəkilmişdir; İslam İnkişaf Bankı ilə birgə maliyyələşdirilən "Milli su təchizatı və kanalizasiya layihəsi" çərçivəsində cari ilin birinci yarısında aşağıdakı işlər yerinə yetirilmişdir: - Astara şəhərində diametri 710 mm olan 634 p/m magistral su xətti və müxtəlif diametrli 5273 p/m şəbəkə su xətləri çəkilmişdir. Xanbulan su anbarı ərazisində ümumi həcmi 10000 m³ olan su anbarının tikinti işləri (işin 78 faizi yerinə yetirilib) davam etdirilir. - Gədəbəy şəhərində 2 ədəd su anbarı tikilmiş, 2,0 km içməli su və 0,6 km kanalizasiya xətti çəkilmişdir. İşlərin cari ilin ikinci yarısında yekunlaşdırılması nəzərdə tutulmuşdur; Yaponiya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyi ilə birgə maliyyələşdirilən layihə çərçivəsində 2017-ci ilin birinci yarısında aşağıda göstərilən həcmərdə işlər icra olunmuşdur: - Qusar şəhərində diametri 90–280 mm olan 3363 p/m su xətləri və diametri 200–800 mm olan 186 p/m kanalizasiya xətləri çəkilmişdir. - Xızı rayonunda Qars, Altıağac və Dahardibi su mənbələrindən şəhərə suyun verilməsi üçün magistral su xətlərinin çəkilişinə başlanılmış, 4355 p/m su xətləri və diametri 200–400 mm olan 7015 p/m kanalizasiya xətləri çəkilmişdir. - Xaçmaz şəhərində diametri 90–450 mm olan 36494 p/m su xətləri, diametri 200-1000 mm olan 18582 p/m kanalizasiya xətləri çəkilmişdir; - Qobustan şəhərində diametri 90–315 mm olan 1298 p/m su xətləri çəkilmiş, 1 ədəd artesian quyusu qazılmışdır. Bu sahədə işlər davam etdirilir. Asiya İnkişaf Bankı ilə birgə maliyyələşdirilən layihə çərçivəsində cari ilin birinci yarısında aşağıda göstərilən həcmərdə işlər görülmüşdür: - Ağdaş şəhərində 2 ədəd artesian quyusu qazılmış, 1 ədəd ümumi tutumu 5000 m³ olan su anbarı tikilmişdir. - Ağcabədi şəhərində diametri 200–800 mm olan 49702 p/m kanalizasiya xətti və 12419 p/m şəbəkə su xətti çəkilmişdir. Almaniya İnkişaf Bankı ilə birgə maliyyələşdirilən layihə çərçivəsində cari ilin birinci yarısında aşağıda göstərilən həcmərdə işlər görülmüşdür: - Şəki şəhərində diametri 90–355 mm olan 42251 p/m su xətləri, müxtəlif diametrli 38319 p/m kanalizasiya xətləri, o cümlədən diametri 400–1200 mm olan 4366 p/m kanalizasiya kollektoru çəkilmişdir.
--	--	--	--	--	--

					- Gəncə şəhərində diametri 90-355 mm olan 6552 p/m su xətləri, müxtəlif diametrli 6247 p/m kanalizasiya xətləri çəkilmişdir; Dünya Bankı ilə birgə maliyyələşdirilən "Milli su təchizatı və kanalizasiya layihəsi" çərçivəsində cari ilin birinci yarısında aşağıda göstərilən həcmərdə işlər görülmüşdür: - Şamaxı şəhərində diametri 800–1000 mm olan 1400 p/m kanalizasiya kollektoru çəkilmiş, 1 ədəd artezian quyusu qazılmış, Şamaxı çirkab su təmizləyici qurğular kompleksində sınaq və sazlama işləri aparılmışdır. - Sabirabad şəhərində quraşdırılmış su sayğaclarının ümumi sayı 3500-ü ötmüş, cari ilin birinci yarısında 1150 ədəd su saygacı quraşdırılmışdır. - Saatlı şəhərində quraşdırılmış su sayğaclarının ümumi sayı 4100 ədədə çatdırılmış, şəhərin su təchizatı sisteminin inşası yekunlaşdırılmışdır. - Qəbələ şəhərində diametri 110–315 mm olan 318 p/m su xətləri və diametri 200–1000 mm olan 407 p/m kanalizasiya xətləri çəkilmiş, 1 ədəd artezian quyusu qazılmış, Qəbələ çirkab su təmizləyici qurğular kompleksində 30 faiz tikinti-quraşdırma işləri icra edilmişdir.
5.1.2. Sayğacları səviyyəsinin yüksəldilməsi və qeyri-əhali qrupu üzrə tam başa çatdırılması	"Azərsu" ASC	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017-2018	☐ icra edilmişdir ☒ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Administrasiyası rəhbərinin tapşırığına əsasən dövlət büdcəsindən maliyyələşən 124 qurumda quraşdırılması nəzərdə tutulan 5882 sayğaclarıdan hesabat dövrü ərzində 516 smartkart tipli su sayğacları quraşdırılmışdır. Saygacdan istifadə səviyyəsinin artırılması məqsədi ilə konkret hədəflər və qiymətləndirmə aparılmışdır. Müəyyən edilmiş 359816 saygacsız istifadəçidən ilkin mərhələdə 86200 istehlakçının saygac təmin olunması nəzərdə tutulmuşdur. Eyni zamanda, ölkə əhalisinin 81,4 min nəfəri fasiləsiz su təchizatı rejiminə keçirilmiş, 29,5 min nəfərin su təchizatı qrafiki yaxşılaşdırılmışdır. Fərdi yaşayış evlərində su istehlakının çox olduğunu nəzərə alaraq birinci növbədə həmin istehlakçılara sayğacların quraşdırılmasının təmin edilməsi nəzərdə tutulmuşdur.
5.1.3. İnfrastruktura investisiya qoyuluşları üzrə tenderlərin elan edilməsi	"Azərsu" ASC	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017-2020	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	

Prioritet 6.1. İtkilərin minimuma endirilməsi, sudan istifadə tariflərinin optimallaşdırılması və tələb olunan infrastruktur üçün investisiyalar cəlb etməklə su istehlakında səmərəliliyin yüksəldilməsi

Görülmüş işlər barədə qısa məlumat:

Ölkədə su ehtiyatlarından istifadənin uçotunun təkmilləşdirilməsi, su təsərrüfatı balansının tərtib edilməsi və bu sahədə fəaliyyət göstərən bütün subyektlər arasında ödənişlərin tənzimlənməsinin qanunvericilik əsaslarının müəyyən edilməsi məqsədilə aidiyyəti qurumlarla razılaşdırılmaqla, İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən hazırlanmış “Azərbaycan Respublikasının Su Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu qəbul olunmuşdur.

“Azərbaycan Respublikasında sudan ödənişli istifadə Qaydaları”nın və “Ölkə üzrə su təsərrüfatı balansının tərtib edilməsi Qaydaları”nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar layihələri işçi qrupunun üzvlərinin müzakirəsinə təqdim edilmişdir. Kür çayı üzərindəki kaskad su anbarlarının su ehtiyatlarının uçotunun təkmilləşdirilməsi məqsədilə 9 (doqquz) monitoring məntəqəsi qurulmuşdur.

İcra edilmişdir	–	0%
İcrasına başlanılmışdır	4 tədbirdən 2-si	50%
İcrasına başlanılmamışdır	4 tədbirdən 2-si	50%

Planlaşdırılmış tədbirlər	Əsas icraçı qurum	Digər icraçı qurumlar	İcra müddəti	Ümumi nəticə	Əlaqələndirici qurum tərəfindən təqdim edilmiş məlumatlar
6.1.1. Şəbəkənin hərtərəfli qiymətləndirilməsi aparılmaqla, itkilərin minimum səviyyəyə çatdırılması	"Azərsu" ASC	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan	2017-2020	☐ icra edilmişdir ☒ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	İstismarda olan şəbəkənin ümumi qiymətləndirilməsi aparılmış və aşağıdakı nəticələr əldə edilmişdir: • su təmizləyici qurğuların, nasos stansiyalarının və su anbarlarının böyük hissəsi fiziki və mənəvi köhnəliyindən onların istismarı texniki cəhətdən yararsız və iqtisadi baxımdan səmərəsizdir. Su təchizatı və kanalizasiya sistemində istismar edilən nasosların 85,3 faizi normativ istismar müddətini bitirmişdir; • su kəməri şəbəkəsinin 70 faizindən çox hissəsi normativ istismar müddətini 2 dəfədən artıq başa vurduğundan böyük həcmdə su itkiləri yaranır, istehlakçıların keyfiyyətli və dayanıqlı su təchizatında problemlər baş verir; • infrastruktur təminatı nəzərə alınmadan magistral kəmərlərin mühafizə zonalarında tikinti işlərinin aparılması, tikinti normalarına zidd birləşmələr kəmərlərin hidravlik rejimlərinin pozulmasına və onların təyinatının dəyişməsinə səbəb olmuşdur; • mövcud kəmərlərin mühafizə zonalarının zəbt olunması nəticəsində onların istismarı çətinləşmiş, tikililərə və insan həyatına təhlükələr yaranmışdır; • əksər binaların daxili su şəbəkələri istismar müddətini keçdiyindən su itkiləri artır, zirzəmilərdə su toplanır və əhalinin su ilə təminatında çətinliklər yaranır. "Master Plan" çərçivəsində Abşeron yarımadasında 16 qəsəbə və Respublikanın regionlarında yerləşən 8 şəhərdə su təchizatı sistemlərinin yenidən qurulması layihələrinin davam etdirilməsi ilə yararsız şəbəkə və qurğuların istismardan çıxarılması nəzərdə tutulmuşdur ki, bununla da layihə ərazisi üzrə itkilərin ən çox baş verdiyi fərdi yaşayış evləri və digər yaşayış sahələri üzrə müsbət nəticələr əldə ediləcəkdir. Abşeron yarımadası üzrə 2017-ci ilin 2-ci yarımiliyində görülməsi nəzərdə tutulan işlərin davamı olaraq yarımadaanın 30 qəsəbəsində və regionlarda yerləşən şəhərlərdə su təchizatı və kanalizasiya layihələrinin davam etdirilməsi, su itkilərinin minimuma endirilməsi və xidmət səviyyəsinin yüksəldilməsi üçün hazırlanmış baş planlara uyğun olaraq maliyyə mənbələrinin müəyyən edilməsi məqsədi ilə təkliflərin hazırlanması nəzərdə tutulmuşdur. Cəmiyyətin maliyyə dayanıqlılığın təmin edilməsi məqsədi ilə su təchizatı və tullantı su xidmətləri üzrə optimal tarif təklifləri

					işlənib hazırlanmışdır.
6.1.2. Su ehtiyatlarından səmərəli istifadə məqsədilə tədbirlər görülməsi	Nazirlər Kabineti	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tarif (qiymət) Şurası, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Fövqəladə Hallar Nazirliyi, "Meliorasiya və Su Təsərrüfatı" ASC, "Azərsu" ASC, Tənzimləyici orqan	2017	☐ icra edilmişdir ☒ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	Su və kanalizasiya xidmətləri sektorunda təchizatçı müəssisə tərəfindən dəfələrlə qaldırılan problemlərə kompleks baxılması, eləcə də ölkədə su ehtiyatlarından istifadənin uçotunun təkmilləşdirilməsi, su təsərrüfatı balansının tərtib edilməsi və bu sahədə fəaliyyət göstərən bütün subyektlər arasında ödənişlərin tənzimlənməsinin qanunvericilik əsaslarının müəyyən edilməsi məqsədilə aidiyyəti qurumlarla razılaşdırılmaqla İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən hazırlanmış "Azərbaycan Respublikasının Su Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu qəbul olunmuşdur. "Azərbaycan Respublikasında sudan ödənişli istifadə Qaydaları"nın və "Ölkə üzrə su təsərrüfatı balansının tərtib edilməsi Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar layihələri 29.06.2017-ci il tarixində işçi qaydasında işçi qrup üzvlərinin müzakirəsinə təqdim edilmişdir. "2017-ci il üçün Ceyranbatan su anbarının su ehtiyatlarından istifadə Qaydaları" hazırlanmışdır. Bu istiqamətdə işlər davam etdirilir. Kür çayı üzərindəki kaskad su anbarlarının su ehtiyatlarının uçotunun təkmilləşdirilməsi məqsədilə 9 (doqquz) monitoring məntəqəsi qurulmuş və müvafiq hesabat hazırlanmışdır. Bu istiqamətdə işlər davam etdirilir.
6.1.3. Su və kanalizasiya xidmətləri üzrə optimal tarif səviyyəsinin nəzərdən keçirilməsi	Tarif (qiymət) Şurası	İqtisadiyyat Nazirliyi, "Azərsu" ASC	2017-2020	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	İcraçılardan ibarət işçi qrup yaradılmışdır. İşçi qrupun iclasında qeyd olunmuşdur ki, 2016-cı il 13 may tarixində Azərbaycan Respublikası Tarif (qiymət) Şurasının qərarı ilə bir kubmetr su təchizatının tarifi ƏDV daxil olmaqla əhali üzrə Bakı, Sumqayıt, Xırdalan şəhərləri və Abşeron rayonu üçün 35 qəpik, digər inzibati ərazi vahidləri üzrə 30 qəpik, qeyri-əhali üzrə əvvəlki səviyyədə - bir kubmetr üçün 1 manat, sudan xammal kimi istifadə edənlər üçün isə suyun istifadə təyinatından asılı olmayaraq (tullantı sularının axıdılması xidmətləri də daxil olmaqla) bir kubmetr üçün 8 manat müəyyən edilmişdir. Tullantı sularının axıdılması xidmətlərinin tarifləri əhali üzrə bir kubmetr üçün 15 qəpik, qeyri-əhali üzrə 1 manat səviyyəsində təsdiq olunmuşdur. Son tarif tənzimlənməsi, istehlakçıların və istehsalçıların maraqlarının uzlaşdırılması, iqtisadiyyatın dinamik və intensiv inkişafına əlverişli şəraitin yaradılması, resurslardan məqsədyönlü və səmərəli istifadə edilməsi, dövlət büdcəsinə daxilolmaların səviyyəsi, subsidiya və dotasiyaların mərhələlərlə aradan qaldırılması, əhalinin alıcılıq qabiliyyəti, tələb-təklif səviyyəsi, malın (işin, xidmətin) ölkədaxili istehsal

					şərtləri, dünya bazar qiymətləri və s. bu kimi amillər nəzərə alınmaqla optimal qiymətlər tətbiq edilməklə həyata keçirilmişdir. Tarif dəyişikliyinə istehlak həcmələrinə təsirlərinin təhlil edilməsi və qiymətlərin cəmiyyət üçün optimal səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı "Azərsu" ASC tərəfindən 2016-cı və 2017-ci illərin birinci yarım illiyi üzrə istehlakçı qrupların istehlakı, gəlirlər, xərclər və onların strukturları, yığım, sayğaclaşma səviyyəsi və bu kimi məlumatların təqdim edilməsinin zəruriliyi vurğulanmışdır.
6.1.4. Su və kanalizasiya xidmətlərindən istifadə edən xüsusi istehlakçı qrupları üzrə sosial proqramların hazırlanması	İqtisadiyyat Nazirliyi	Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Tarif (qiymət) Şurası, Tənzimləyici orqan	2017-2020	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	Müvafiq işçi qrup yaradılmışdır. İşçi qrupun 2 iclası keçirilmişdir. 2017-ci il 2 iyun tarixində keçirilən ilk iclasda xüsusi istehlakçı qruplarının əhatə dairəsinin, o cümlədən həssas sosial qrupların (şəhid ailələri, ünvanlı sosial yardım alanlar, əlillər, məcburi köçkünlər və s.) müəyyən olunması istiqamətində müzakirələr aparılmışdır və təchizatçı müəssisənin rentabelli fəaliyyətinin təmin olunmasının zəruriliyi nəzərə alınmaqla təkliflər hazırlanır. Eyni zamanda, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Administrasiyasının rəhbərinin 2017-ci il 14 iyun tarixli məktubuna uyğun olaraq, işçi qrupun ikinci iclasında müvafiq iş planı razılaşdırılmışdır.

Prioritet 7.1. Coğrafi, sosial və iqtisadi xüsusiyyətlər nəzərə alınmaqla, ölkədə optimal istilik enerjisi və isti su təchizatı sisteminin genişləndirilməsi

Görülmüş işlər barədə qısa məlumat:

Bakı şəhəri və respublikanın regionlarında istilik təchizatı sistemlərinin fəaliyyəti ilə bağlı monitorinqlər davam etdirilmiş, qiymətləndirmələr aparılmış, yenidən qurulması, modernləşdirilməsi və yeni tikintisi nəzərdə tutulan bəzi obyektlər üzrə istilik mənbələrinin layihə smeta sənədləri hazırlanaraq razılaşdırma və ekspertizaya təqdim edilmiş, zəruri mühəndis hazırlığı işləri aparılmışdır. Qazanxana və istilik şəbəkəsi avadanlıqlarının fasiləsiz və dayanıqlı istismarı ilə əlaqədar istilik itkilərinin minimuma endirilməsi məqsədilə müvafiq tədbirlər həyata keçirilmişdir. Qazanxana və istilik məntəqələrinin avtomatik idarəedilməsi sistemine keçirilməsinə hazırlıq məqsədi ilə istilik obyektlərində texnoloji rejimə uzaqdan və müəyyən edilmiş parametrlərdən kənarlaşma hallarının dərhal aşkar edilərək aradan qaldırılmasına imkan verən nəzarət sisteminin yaradılmasına başlanılmış və 140 qazanxanada bu sistem yaradılmışdır. Görülmüş tədbirlər nəticəsində 1 Qkal istiliyin istehsalında qazın xüsusi sərfiyyatının 0.2 m³/Qkal azalması şərti olaraq 394.0 min m³ qaza qənaət etməyə imkan vermişdir. Əlavə olaraq, istilik təchizatı sistemlərində qidalandırıcı suyun miqdarının aşağı salınması texnoloji rejimə tam əməl olunmaqla istilik və su itkiləri əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 0.2 faiz azaldılmışdır. Ekoloji vəziyyətin qorunması məqsədilə qazanxanalarda yanma prosesinin optimallaşdırılması üçün nəzarət və tənzimləməni həyata keçirən 13 ədəd xüsusi kompakt ölçü cihazı alınmışdır.

Problemlər:

Dövlət mülkiyyətində olan çoxmənzilli yaşayış binalarında idarəetmə sisteminin olmaması istilik təchizatı sisteminin səmərəli fəaliyyətində çətinliklər yaradır.

Təvsiyələr:

- 1. Dövlət mülkiyyətində olan çoxmənzilli yaşayış binalarında mənzil mülkiyyətçiləri birlikləri yaradılana qədər yaşayış binalarının istilik təchizatı sistemlərinin istismarı və təmiri ilə bağlı tədbirlər aidiyyəti üzrə rayon icra hakimiyyətləri və mənzil istismar birlikləri tərəfindən görülməlidir.*
- 2. İlk mərhələdə dövlət sifarişi əsasında tikintisi həyata keçirilən çoxmənzilli yaşayış binalarının və digər sosial obyektlərin tikintisi zamanı qaz və elektrik enerjisindən isitmə məqsədləri üçün izafi sərfiyyatın qarşısının alınması məqsədilə ekoloji cəhətdən səmərəli hesab edilən mərkəzləşdirilmiş istilik sistemləri quraşdırılmalıdır.*

İcra edilmişdir	5 tədbirdən 1-i	20%
İcrasına başlanılmışdır	5 tədbirdən 2-si	40%
İcrasına başlanılmamışdır	5 tədbirdən 2-si	40%

Planlaşdırılmış tədbirlər	Əsas icraçı qurum	Digər icraçı qurumlar	İcra müddəti	Ümumi nəticə	Əlaqələndirici qurum tərəfindən təqdim edilmiş məlumatlar
7.1.1. İstilik mənbələrinin yaradılması, bərpası və yenidən qurulması	"Azəristiliktəchizat" ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, MİDA, Tənzimləyici orqan	2017-2020	☐ icra edilmişdir ☒ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	2017-ci il üçün "Azəristiliktəchizat" ASC-yə investisiya vəsaitinin ayrılması nəzərdə tutulmadığından birinci yarımillikdə qeyd edilən tədbirlərlə bağlı işlər görülməmişdir. Cəmiyyətin daxili imkanları hesabına Bakı şəhəri və respublikanın regionlarında istilik təchizatı sistemlərinin fəaliyyəti ilə bağlı monitorinqlər davam etdirilmiş, qiymətləndirmələr aparılmış, yenidən qurulması, modernləşdirilməsi və yeni tikintisi nəzərdə tutulan bəzi obyektlər üzrə istilik mənbələrinin layihə smeta sənədləri hazırlanaraq razılaşdırma və ekspertizaya təqdim edilmiş, zəruri mühəndis hazırlığı işləri aparılmışdır.
7.1.2. Alternativ və bərpaolunan enerji mənbələrindən istifadə edilməsi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi, "Azəristiliktəchizat" ASC	2017-2020	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin 9 fevral 2017-ci il tarixli 4 nömrəli əmrinə əsasən işçi qrup yaradılmışdır.
7.1.3. Enerji səmərəliliyinin və enerjiyə qənaətin yaxşılaşdırılması	"Azəristiliktəchizat" ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi	2017-2018	☒ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	"Azəristiliktəchizat" ASC-yə məxsus bütün qazanxana və istilik məntəqələrində aidiyyəti üzrə qaz, elektrik və su sayğacları quraşdırılmış, Energetika Nazirliyi tərəfindən enerji daşıyıcılarından istifadə normaları təsdiq edilmişdir. Hər hesabat ayı üçün göstəricilər təhlil edilməklə zəruri tədbirlər görülür. 2017-ci ilin I yarımilliyində 1 Qkal istiliyin istehsalında qazın xüsusi sərfiyyatı 0.2 m³/Q.kal azalmışdır ki, bu da şərti olaraq 394.0 min m³ qaza qənaət edilməsinə imkan vermişdir. "Azəristiliktəchizat" ASC-nin fəaliyyəti dövründə 172 yeni istilik mənbəyi yaradılmış, 109 qazanxana modernləşdirilmiş və 57 istilik məntəqəsi məhəlli qazanxanaya çevrilmiş və bütün qazanxanalarda enerjiyə qənaət və ekoloji tələblərə tam cavab verən müasir qazanxana və istilik şəbəkəsi avadanlıqları quraşdırılmışdır. "Azəristiliktəchizat" ASC-nin 2017-ci ilin I yarımilliyi üçün təsdiq edilmiş tədbirlər planına əsasən 506 qazanxana

					kompleks yoxlanılmış, 316 odluq təmir edilərək tənzimlənmiş, 4289 m istilik xətti dəyişdirilmiş, 37 qazan aqreqatı, 48 nasos, 7 elektrik mühərriki, 668 siyirtmə əsaslı təmir edilmiş, 5252 m² istilik izolyasiya qatı və 802 m² qazanların kərpic örtüyü dəyişdirilmiş, 537 ədəd tüstü yolları təmizlənmişdir. 687 qazan aqreqatı mexaniki, 155 qazan aqreqatı kimyəvi üsulla təmizlənmişdir. Qeyd edilən tədbirlərin icrası qazanxana və istilik şəbəkəsi avadanlıqlarının fasiləsiz və dayanıqlı istismarı ilə bərbər istilik itkilərinin minimuma endirilməsinə imkan verəcəkdir. İlkin mərhələdə qazanxana və istilik məntəqələrinin avtomatik idarəedilməsi sisteminə keçirilməsinə hazırlıq məqsədi ilə istilik obyektlərində texnoloji rejimə uzaqdan nəzarət sisteminin yaradılmasına başlanılmışdır. 2017-ci ilin I yarımiliyində 140 qazanxanada bu sistem yaradılmışdır. Bu sistemin yaradılması Bakı şəhəri və respublikanın regionlarında fəaliyyət göstərən istilik mənbələrində texnoloji rejimə nəzarət etməyə və müəyyən edilmiş parametrlərdən kənarlaşma hallarının dərhal aşkar edilərək aradan qaldırılmasına imkan verir. İstilik təchizatı sistemlərində qidalandırıcı suyun miqdarının aşağı salınması texnoloji rejimə tam əməl olunmaqla istilik və su itkilərinin azaldılmasına, eyni zamanda istehsal xərclərinin aşağı salınması və vəsaitlərdən səmərəli istifadə olunmasına imkan verir. İstilik xətlərinin keyfiyyətli təmiri və izolyasiya örtüyünün bərpa edilməsi, texnoloji rejimə əməl olunmaqla temperatur rejiminin optimallaşdırılması, su axıntıları ilə müşayiət olunan qəza hallarına yol verilməməsi və ya operativ olaraq aradan qaldırılması əsas tədbirlər hesab edilir. 2017-ci ilin I yarımiliyində itkilər təsdiq edilmiş norma daxilində olmuş və əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 0.2 faiz azaldılmışdır. Qeyd edilən tənzimləyicilərin alınması üçün istehsalçıların təkliflərinin öyrənilməsi, qiymətləndirilməsi, maliyyə resurslarının müəyyən edilməsi və quraşdırma ilə bağlı texniki əsaslandırmanın hazırlanması işlərinə başlanılmışdır. 2017-2018-ci illər istilik mövsümünə qədər ilkin olaraq 20 qazanxanada quraşdırılması nəzərdə tutulur. Azərbaycan Respublikası Standartlaşma Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsinin tələblərinə uyğun olaraq, istifadə olunacaq sayğaclar dövlət standartlarına uyğun dövrü olaraq yoxlamadan keçirilməklə müvafiq laboratoriyalarda kalibrləşdirilməlidir. Bununla əlaqədar
--	--	--	--	--	--

					olaraq, müvafiq araşdırmalar aparılaraq, istilik və isti su sayğacları istehsal edən şirkətlərlə danışıqlar aparılmış, sayğacların kalibrləşdirilməsi üzrə sınaq-laboratoriya avadanlıqları ilə bağlı istehsalçı şirkətlərlə müvafiq görüşlər keçirilmişdir. Hazırda tam komplektləşdirilmiş laboratoriyanın alınaraq quraşdırılması üzrə təkliflər münasibət bildirilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə göndərilmişdir.
7.1.4. İstilik enerjisindən istifadə zamanı ətraf mühitin qorunması üçün tədbirlər görülməsi	“Azəristiliktəchizat” ASC	Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Energetika Nazirliyi	2017-2020	☐ icra edilmişdir ☒ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	“Azəristiliktəchizat” ASC tərəfindən yeni tikilən və ya modernləşdirilən qazanxanalarda enerjiyə qənaət və ekoloji tələblərə tam cavab verən müasir qazanxana və istilik şəbəkəsi avadanlıqları quraşdırılmışdır. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin aidiyyəti qurumları, həmçinin cəmiyyətin mütəxəssisləri tərəfindən monitorinqlər keçirilir. Monitorinqlər nəticəsində avadanlıqların iş göstəriciləri müqayisə olunaraq quraşdırılması məqsəduyğun olan avadanlıqlar haqqında tövsiyə və təkliflər hazırlanır. Hər bir yeni qazanxanaların tikintisi və modernləşdirilməsi layihələri ekoloji ekspertizadan keçirilir və bu layihələr həyata keçirildikcə köhnə tipli və ekoloji tələblərə cavab verməyən qazanxanalar qanunvericiliyə uyğun şəkildə istismardan çıxarılır. 2017-ci ilin I yarımiliyində yeni qazanxananın tikintisi və modernləşdirilməsi layihələri icra olunmamışdır. Qazanxanalarda yanma prosesinin optimallaşdırılması üçün nəzarət və tənzimləməni həyata keçirən 13 ədəd xüsusi kompakt ölçü cihazı alınmışdır. Bundan başqa, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin mütəxəssisləri tərəfindən təsdiq edilmiş tədbirlər planına uyğun mütəmadi olaraq bu məqsədlə reydlər keçirilir.
7.1.5. İstilik təchizatı üçün enerji mənbələrinin potensialının müəyyənləşdirilməsi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, “Azəristiliktəchizat” ASC, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi	2017-2018	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin 2017-ci il 9 fevral tarixli 4 nömrəli əmrinə əsasən işçi qrup yaradılmışdır. İşçi qrupun keçirilmiş iclaslarında ölkə üzrə istilik təchizatı üçün enerji mənbələrinin potensialının müəyyənləşdirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin tabeliyində Azərbaycan Respublikasının Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi və “Azəristiliktəchizat” ASC tərəfindən birgə alt işçi qrupun yaradılması qərara alınmışdır. İstilik təchizatı üçün enerji mənbələrinin potensialının müəyyənləşdirilməsi məqsədilə ABOEM və “Azəristiliktəchizat” ASC ilə birgə alt işçi qrup yaradılmışdır.

Prioritet 7.2. Normativ-hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi, institusional tədbirlərin görülməsi və istilik tariflərinin optimallaşdırılması

Görülmüş işlər barədə qısa məlumat:

“İstilik enerjisindən istifadə, istehlakçıların istilik enerjisi alması üçün texniki şərtlərin verilməsi və istilik təchizatı şəbəkəsinə qoşulması qaydaları”nın layihəsi hazırlanaraq rəy və təkliflərin bildirilməsi üçün aidiyyəti dövlət orqanlarına təqdim edilmişdir.

Problemlər:

İstilik təchizatı sahəsində xərclər gəlirlərdən üstünlük təşkil edir.

Təvsiyələr:

İsti su və istilik təchizatı xidmətlərindən istifadə qaydaları layihəsinin qəbul edilməsi üzrə işlər sürətləndirilə bilər.

İcra edilmişdir	3 tədbirdən 1-i	33%
İcrasına başlanılmışdır	–	0%
İcrasına başlanılmamışdır	3 tədbirdən 2-si	67%

Planlaşdırılmış tədbirlər	Əsas icraçı qurum	Digər icraçı qurumlar	İcra müddəti	Ümumi nəticə	Əlaqələndirici qurum tərəfindən təqdim edilmiş məlumatlar
7.2.1. İstilik təchizatı sahəsində normativ-hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, "Azəristiliktəchizat" ASC	2017	☒ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	"Azəristiliktəchizat" ASC və Energetika Nazirliyi ilə birlikdə "İstilik enerjisindən istifadə, istehlakçıların istilik enerjisi alması üçün texniki şərtlərin verilməsi və istilik təchizatı şəbəkəsinə qoşulması qaydaları"nın layihəsi hazırlanaraq rəy və təkliflərin bildirilməsi üçün aidiyyəti dövlət orqanlarına təqdim edilmişdir.
7.2.2. İstilik təchizatı sahəsində institusional tədbirlərin həyata keçirilməsi	Energetika Nazirliyi	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, "Azəristiliktəchizat" ASC	2017-2020	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	Energetika Nazirliyinin 2017-ci il 9 fevral tarixli 4 nömrəli əmrinə əsasən işçi qrup yaradılmış, qeyd edilən tədbirin icrası ilə bağlı müzakirələrin davam etdirilməsi qərara alınmışdır.
7.2.3. İstilik təchizatı üzrə tariflərin təkmilləşdirilməsinin nəzərdən keçirilməsi	Tarif (qiymət) Şurası	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, "Azəristiliktəchizat" ASC	2017-2020	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	İcraçılardan ibarət işçi qrup yaradılmışdır. İşçi qrupun iclasında ilk olaraq "Azəristiliktəchizat" ASC-nin qarşısında əsasən 3 mühüm problemin durduğu bildirildi. Buraya büdcə təşkilatları üçün müəyyən olunmuş istilik təchizatına tələbat limitlərinin onların faktiki istehlakından çox aşağı olması, istilik təchizatı tariflərinin mənzillərin ümumi sahəsinə deyil, yaşayış sahəsinə tətbiq edilməsi nəticəsində subyektin iri həcmdə maliyyə itkiləri ilə üzləşməsi və istilik təchizatı tariflərinin həddən artıq aşağı olmaqla mövcud xərcləri qarşılaya bilməməsi məsələləri daxildir. Daha sonra qeyd olundu ki, büdcə təşkilatlarının istilik təchizatı üzrə faktiki istehlaklarının onlar üçün müəyyən olunmuş limitlərdən çox olduğunu isbat etməyin ən yaxşı yolu bu müəssisələr üçün istilik sayğaclarının quraşdırılmasıdır. İclas iştirakçıları istilik enerjisi tariflərinin yaşayış sahəsinə görə deyil, ümumi sahəyə tətbiq edilməsi ilə prinsipcə razılaşırsalar da, Tarif (qiymət) Şurasının norma yaratmaq səlahiyyəti olmadığından, bu kimi məsələlər qanunvericilikdə öz əksini tapmalıdır. Bu baxımdan mövcud istilik təchizatı xidmətindən istifadə qaydaları layihəsinin daha da təkmilləşdirilərək aidiyyəti üzrə təqdim edilməsinin sürətləndirilməsi tövsiyə edildi. Eyni zamanda qeyd edildi ki, istilik enerjisi üzrə təqdim olunan məlumatların təhlili istilik enerjisinin maya dəyəri ilə bağlı çəkilən xərclərin mövcud tariflərdən çox yüksək olduğunu göstərir. Bu baxımdan ya tariflər xərclərin səviyyəsinə çatdırılmalı, ya da xərclər optimal səviyyəyə qədər enməlidir ki, bunların da heç biri mövcud şəraitdə real görünmür. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 6 dekabr

					tarixli 1138 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında kommunal xidmətlərin (elektrik və istilik enerjisi, su və qaz) inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi"nin görülməli tədbirlər hissəsində istilik təchizatı xidməti sahəsində liberallaşdırma işlərinin nəzərdə tutulduğu və hazırda fərdi istilik təchizatı sistemlərinin, habelə mənzil mülkiyyətçilərinin müştərəc cəmiyyətlərinə məxsus müasir qazanxanaların geniş yayıldığı əsas gətirilərək, istilik təchizatı xidmətinin artıq təbii inhisar meyarlarına uyğun gəlmədiyi bildirildi. Bu baxımdan istilik təchizatı xidmətinin tariflərinin dövlət tənzimlənməsindən çıxarılaraq sərbəst buraxılması, lakin birdən-birə kəskin tarif artımına gedilməməsi üçün aralıq dövrdə "Azərilihtəchizat" ASC-nin dövlət tərəfindən subsidiyalaşdırılmasının davam etdirilməsi və bu müddət ərzində subyektlər tərəfindən xərclərin optimal həddə qədər endirilməsi, tariflərin tədricən optimal xərcləri qarşılayacaq səviyyədə artırılması və dövlət subsidiyasının tədricən azaldılaraq tam aradan qaldırılması təklif edildi. Büdcə təşkilatları üçün istilik sayğaclarının quraşdırılması ilə bağlı bildirildi ki, bu zaman sayğacların dövrü olaraq kalibrlənməsi və təmiri üçün laboratoriyaların qurulması lazımdır ki, bu da müəyyən qədər maliyyə vəsaiti tələb edir. İstilik təchizatı xidmətindən istifadə qaydaları layihəsi istilik elektrik mərkəzlərində istehsal olunan istilik enerjisini də əhatə etdiyindən bununla bağlı müəyyən texniki məsələlərdən dolayı layihəni bəzi dövlət qurumları ilə razılaşdırmaq mümkün olmur. Lakin tövsiyə olunduğu kimi layihənin qısa müddətdə yalnız istehlakçılara göstərilən istilik təchizatı xidmətinə əhatə edəcək miqyasda təkmilləşdirilərək təqdim ediləcəyi bildirildi. İstilik təchizatı tariflərinin liberallaşdırılmasına gəldikdə isə bunun qısa müddətdə reallaşdırılmasının çətin olduğu vurğulanmaqla, ilkin mərhələdə tariflərin Tarif (qiymət) Şurası tərəfindən qaldırılmasının, sonrakı mərhələlərdə isə tədricən liberallaşdırma işlərinin aparılmasının məqsədəuyğun olduğunu bildirildi. Sonda məsələlərin həlli ilə bağlı tərəflər arasında aşağıdakı istiqamətlərdə müzakirələrin davam etdirilməsi barədə razılığa gəldi: 1. ilkin mərhələdə pilot layihə kimi bəzi büdcə təşkilatlarında istilik sayğaclarının quraşdırılmasının təmin edilməsi, sonrakı mərhələlərdə isə ehtiyac yarandığı təqdirdə bütün bu tipli müəssisələrin sayğaclarlaşdırılması və müvafiq laboratoriyaların qurulması; 2. istilik təchizatı xidmətindən istifadə qaydaları layihəsinin
--	--	--	--	--	--

					qısa müddətdə təkmilləşdirilərək rəy üçün təqdim edilməsi və istilik təchizatı tariflərinin mənzillərin ümumi sahəsinə tətbiq edilməsi məsələsinin bu layihədə öz əksini tapması; 3. istilik təchizatı xidmətindən istifadə qaydaları təsdiq edildikdən sonra ilkin mərhələdə istilik təchizatı tariflərinin müəyyən qədər qaldırılması və xərclərin optimallaşdırma və liberallaşdırma işləri istiqamətində işlərə başlanılması.
--	--	--	--	--	---

Prioritet 7.3. Mərkəzləşdirilmiş istilik təchizatı sistemində mövcud problemlərin qiymətləndirilməsi və aradan qaldırılması, sistemin səmərəliliyinin təmin edilməsi

Görülmüş işlər barədə qısa məlumat:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 28 sentyabr tarixli 178 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Qiymətləri (tarifləri) dövlət tərəfindən tənzimlənən malların (işlərin, xidmətlərin) Siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə 18 noyabr 2016-cı il tarixli 467 nömrəli qərarına əsasən isti su xidmətlərinin tarifləri tənzimlənən qiymətlərin siyahısından çıxarılmışdır. 1 nəfərin istehlak etdiyi isti suyun həcmində müəyyən edilməsi, 1 m³ suyun qızdırılmasına sərf edilən istilik enerjisinin hesablanması, isti su tələbatının hesablanması, istehsal edilən isti suyun maya dəyərinin hesablanması və isti suyun maya dəyərinə daxil olan xərclərin xüsusi çəkisi hesablanmış və nəticədə təklif edilən tariflərin mövcud tariflərlə müqayisəsi aparılaraq, ilkin mərhələdə əhali istehlakçı qrupuna 1 m³ isti su üçün ƏDV ilə 1,92 manat, qeyri-əhali istehlakçılara 3.1 manat tarifi müəyyən edilməsi təklif edilmişdir. İstilik haqlarının ödənişi məqsədilə büdcə təşkilatları üçün onların tələbatlarına uyğun limitlərin dəqiq müəyyən olunması məqsədilə ilkin mərhələdə pilot layihə kimi bəzi büdcə təşkilatlarında istilik sayğaclarının quraşdırılmasının təmin edilməsi, sonrakı mərhələlərdə isə ehtiyac yarandığı təqdirdə bütün bu tipli müəssisələrin sayğaclarının quraşdırılması və müvafiq laboratoriyaların qurulması nəzərdə tutulmuşdur. Eyni zamanda, istilik enerjisinin istehsalına sərf olunan təbii qazın qiyməti barədə təkliflərin hazırlanması nəzərdə tutulmuşdur.

Problemlər:

- 1. Büdcə təşkilatlarına istilik haqlarının ödənişi üçün müəyyən edilən limitlərin faktiki tələbata uyğun olmaması və istilik enerjisi istehsalı müəssisələrinə təbii qazın satışı üçün güzəştlərin tətbiq edilməməsi istilik təchizatı sisteminin səmərəli fəaliyyətində çətinliklər yaradır.**
- 2. Çoxmənzilli yaşayış binaları və ya digər sosial obyektlər tikilərkən və ya təmir edilərkən bir çox hallarda istilik təchizatı sisteminin nəzərdə tutulmaması istilik təchizatı sisteminin səmərəli fəaliyyətində çətinliklər yaradır.**

Təvsiyələr:

- 1. Büdcədən maliyyələşdirilən təşkilatlara istilik enerjisinə görə müəyyən edilən limitlərin faktiki tələbata uyğunlaşdırılması, elektrik enerjisi istehsalı müəssisələrinə təbii qazın satışı üçün müəyyən edilmiş güzəştlərin istilik enerjisi istehsalı müəssisələrinə də şamil edilməsi istiqamətində zəruri tədbirlər görülməlidir.*
- 2. Çoxmənzilli yaşayış binaları və digər sosial obyektlər tikilərkən və ya təmir edilərkən layihə smeta sənədlərində istilik təchizatı sisteminin nəzərə alınması istiqamətində zəruri tədbirlər görülməlidir.*

İcra edilmişdir	4 tədbirdən 1-i	25%
İcrasına başlanılmışdır	4 tədbirdən 2-si	50%
İcrasına başlanılmamışdır	4 tədbirdən 1-i	25%

Planlaşdırılmış tədbirlər	Əsas icraçı qurum	Digər icraçı qurumlar	İcra müddəti	Ümumi nəticə	Əlaqələndirici qurum tərəfindən təqdim edilmiş məlumatlar
7.3.1. İstilik təchizatı sistemində səmərəliliyin təmin edilməsi	"Azəristilik-təchizat" ASC	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, Energetika Nazirliyinin tabeliyində Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi	2017-2020	☐ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☒ icrasına başlanılmamışdır	Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 22 oktyabr 2010-cu il tarixli 183 nömrəli qərarına uyğun olaraq zəruri hesabatlar və nizamnamə kapitalında dəyişikliklər haqqında qərar layihəsi Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir "Azərbaycan Respublikasında istilik təchizatı sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 8 iyun tarixli 847 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 26 fevral tarixli 1831 nömrəli Sərəncamının 2-1.2.1-ci bəndinə uyğun olaraq Cəmiyyətin strukturu ilə bağlı təkliflər Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir İstilik təchizatı üzrə tariflərin optimallaşdırılması ilə bağlı müvafiq təkliflər hazırlanaraq, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir İstilik enerjisinin istehsalı üçün sərf edilən təbii qazın qiymətləri ilə bağlı təkliflər hazırlanaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir
7.3.2. İstilik xidməti üzrə büdcə təşkilatları üçün nəzərdə tutulan limitlərin optimallaşdırılması	Maliyyə Nazirliyi	Energetika Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Tənzimləyici orqan, "Azəristilik-təchizat" ASC	2017-2020	☐ icra edilmişdir ☒ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	Büdcədən maliyyələşdirilən təşkilatlara istifadə etdikləri kommunal xidmətlərin, o cümlədən istilik enerjisinin dəyərinin ödənilməsi üçün müəyyən edilən limitlərin faktiki tələbatə uyğun olaraq müəyyən edilməsi üçün mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq tədbirlər görülür.
7.3.3. İsti su xidməti tariflərinin liberallaşdırılması	Nazirlər Kabineti	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tarif (qiymət) Şurası, "Azəristilik-təchizat" ASC	2016	☒ icra edilmişdir ☐ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 28 sentyabr tarixli 178 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Qiymətləri (tarifləri) dövlət tərəfindən tənzimlənən malların (işlərin, xidmətlərin) Siyahısı"nda dəyişiklik edilməsi barədə 18 noyabr 2016-cı il tarixli 467 nömrəli qərarına əsasən isti su xidmətlərinin tarifləri tənzimlənən qiymətlərin siyahısından çıxarılmışdır.
7.3.4. İstilik enerjisinin istehsalına sərf olunan təbii qazın qiymətinin nəzərdən keçirilməsi	Nazirlər Kabineti	İqtisadiyyat Nazirliyi, Tarif (qiymət) Şurası, "Azəristilik-təchizat" ASC, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft	2017	☐ icra edilmişdir ☒ icrasına başlanılmışdır ☐ icrasına başlanılmamışdır	Tədbirin icrası ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən 20 fevral 2017-ci il tarixli 125s nömrəli sərəncam qəbul edilmiş, istilik enerjisinin istehsalına sərf olunan təbii qazın tarifi barədə təkliflərin "Azəristilik-təchizat" ASC və Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti ilə razılaşdırmaqla təqdim edilməsi Tarif (qiymət) Şurasına həvalə edilmişdir. Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin 23 may 2017-ci il tarixli F-75 nömrəli əmrinə

		Şirkəti		əsasən icraçılardan ibarət işçi qrup yaradılmışdır. “Azəristiliktəchizat” ASC-yə verilən təbii qazın qiymətinin aşağı salınması ilə bağlı SOCAR-ın nümayəndəsi tərəfindən bildirildi ki, təbii qazın tariflərinin sonuncu dəfə artırılmasından sonra istehlakçıların qənaət rejiminə keçməsilə əlaqədar, qaz istehlakının həcmi xeyli azaldığından, nəticədə müəssisənin satışdan əldə etdiyi gəlir də aşağı düşmüşdür. Həmçinin bildirildi ki, bu dövrə qədər əhalinin böyük bir hissəsi nəzərdə tutulan güzəştli tarif limitini keçmədiyindən, qiymət artımından yaranacaq əlavə vəsait hələ ki, müəssisənin dövriyyəsinə daxil olmamışdır. Bu baxımdan, “Azəristiliktəchizat” ASC-yə satılan təbii qazın tarifini aşağı salmaq məqsəduyğun hesab edilmir. Eyni zamanda, bununla bağlı müzakirələrin davam etdirilməsinin zəruriliyi bildirildi. Hazırda tədbirlərin icrası ilə bağlı zəruri araşdırma və müzakirələr aparılaraq qiymətləndirilir.
--	--	---------	--	---

